

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2015

Informace o plnění státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2015 je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, jak to ukládá § 20 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu i zpráva o řízení státního dluhu, situační zpráva o státní pokladně a aktuální informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2015.

I. Pokladní plnění státního rozpočtu

1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2015

Státní rozpočet na rok 2015 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 10. prosince 2014 zákonem č. 345/2014 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 118,5 mld. Kč, výdaje ve výši 1 218,5 mld. Kč a schodek ve výši 100,0 mld. Kč.

Východiska pro sestavení státního rozpočtu na rok 2015 byla následující:

- Prioritami vlády jsou:
  - a) rozšíření výstavby a obnova dopravní infrastruktury, modernizace průmyslu, snižování energetické náročnosti vyráběných produktů a podpora vývozu zboží a služeb,
  - b) zabezpečení funkcí sociálního systému a jednotlivých sociálních služeb, řešení fungování trhu práce a tvorba nových pracovních míst,
  - c) zefektivnění činnosti státní správy a zabezpečení podmínek pro její fungování,
  - d) vytvoření účinnějších řídicích a kontrolních systémů hospodaření k zajištění odstranění všech forem nehospodárného nakládání s veřejnými prostředky a posílení činnosti proti všem formám korupce a hospodářské kriminalitě,
  - e) účelnější využívání evropských fondů,
  - f) zkvalitnění a zvýšení dostupnosti veřejných služeb v oblasti školství, zdravotnictví, sociálního systému, dopravy a bezpečnosti,
  - g) efektivnější využívání informačních a komunikačních technologií a podpora internetové ekonomiky,
  - h) zajištění kapacit pro předškolní, školní i další vzdělávání, zabezpečení změny systému financování regionálního školství a podpora technických učebních oborů,
  - i) zefektivnění systému financování vědy, kultury, sportu a podpora rozvoje občanské společnosti a její činnosti,
  - j) podpora strukturálně vyváženého rozvoje zemědělství a potravinářství,
  - k) personální stabilizace a optimalizace rozvoje technické základny vojenských a bezpečnostních sborů, hasičského záchranného sboru a dalších složek integrovaného záchranného systému,
  - l) zlepšení efektivity výběru daní a cel, zamezení zneužívání a obcházení daňových předpisů,
  - m) dodržení Maastrichtských ekonomických kritérií a vytvoření předpokladů pro splnění podmínek pro přijetí eura.

- programové prohlášení vlády České republiky;
- výdajové rámce na rok 2015 a 2016 stanovené usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 409/2014;
- střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2015 a 2016 schválený usnesením vlády č. 729/2013 a předložený PSP ČR na vědomí;
- státní rozpočet na rok 2015 zabezpečuje, aby podíl deficitu vládního sektoru na HDP nepřekročil referenční hranici 3 %;
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2017 (zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2014). Ta počítala s meziročním přírůstkem hrubého domácího produktu ve stálých cenách o 2,5 %, s prognózou průměrné míry inflace 1,7 % a průměrnou mírou nezaměstnanosti 6,1 % (podle metodiky VŠPS).

Následující tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2015 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2014.

Tabulka č. 1: Rozpočet 2015 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2014 (v mld. Kč)

	2014		2015	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený *)	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2015- SR 2014	SR 2015- Skut.2014	SR 2015/ SR 2014	SR 2015/ Skut.2014
Celkové příjmy	1 098,24	1 133,83	1 118,46	20,22	-15,37	101,8	98,6
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>562,54</i>	<i>569,59</i>	<i>575,08</i>	<i>12,55</i>	<i>5,50</i>	<i>102,2</i>	<i>101,0</i>
DPH	218,70	230,25	229,30	10,60	-0,95	104,8	99,6
Spotřební daně **)	139,40	134,02	135,40	-4,00	1,38	97,1	101,0
DPPO	82,40	89,37	89,00	6,60	-0,37	108,0	99,6
DPFO	104,60	98,22	104,80	0,20	6,58	100,2	106,7
Ostatní daňové příjmy	17,44	17,74	16,58	-0,85	-1,15	95,1	93,5
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>382,88</i>	<i>382,93</i>	<i>400,67</i>	<i>17,79</i>	<i>17,74</i>	<i>104,6</i>	<i>104,6</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>152,82</i>	<i>181,31</i>	<i>142,70</i>	<i>-10,12</i>	<i>-38,61</i>	<i>93,4</i>	<i>78,7</i>
Celkové výdaje	1 210,24	1 211,61	1 218,46	8,22	6,85	100,7	100,6
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 136,09</i>	<i>1 100,10</i>	<i>1 142,63</i>	<i>6,54</i>	<i>42,53</i>	<i>100,6</i>	<i>103,9</i>
Sociální dávky ***)	506,52	496,00	512,64	6,12	16,64	101,2	103,4
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>74,15</i>	<i>111,51</i>	<i>75,83</i>	<i>1,68</i>	<i>-35,68</i>	<i>102,3</i>	<i>68,0</i>
Saldo SR	-112,00	-77,78	-100,00	12,00	-22,22	89,3	128,6

*) ve znění zák. č. 318/2014 Sb. kterým se měnil zákon č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2014

**) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

V porovnání s rozpočtem roku 2014 počítá rozpočet na rok 2015 s růstem celkových příjmů o 20,2 mld. Kč, tj. o 1,8 %, celkové výdaje by měly růst o 8,2 mld. Kč, tj. o 0,7 %, a schodek by se tak měl snížit o 12,0 mld. Kč, tj. o 10,7 %.

Z plánovaného růstu celkových příjmů připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 12,5 mld. Kč, tj. o 2,2 %, když největší růst proti rozpočtu 2014 představuje předpokládaný výběr DPH (o 10,6 mld. Kč; proti skutečnosti 2014 je ovšem rozpočet 2015 nižší o 0,9 mld. Kč zejména z důvodu zavedení druhé snížené sazby ve výši 10 % u léků, knih a nenahraditelné dětské stravy) a DPPO (o 6,6 mld. Kč).

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je proti rozpočtu 2014 vyšší o 17,8 mld. Kč. Rozpočet vycházel z aktualizace schváleného výhledu na rok 2015 s využitím predikce makroekonomických ukazatelů z července 2014, zejména předpokládaného zvýšení dynamiky růstu objemu mezd a platů pro roky 2014 (2,8 %) a 2015 (3,8 %). Aktualizace se

dále týkala snížení dopadu důchodového spoření na státní rozpočet podle výsledků jeho fungování a počtu účastníků v roce 2013 a 2014.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se meziročně snížil o 10,1 mld. Kč, tj. o 6,6 %. Rozpočet EU příjmů (transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu) meziročně klesl o 11,3 mld. Kč na 87,8 mld. Kč. Pokles rozpočtovaných prostředků navazuje zejména na fakt, že čerpání prostředků v rámci operačních programů v programovém období 2007-2013 se dostává do závěrečné fáze a operační programy programového v období 2014-2020 jsou v přípravě. Pokles ovlivnily i mimořádné příjmy Českého telekomunikačního úřadu z vyvolávací ceny aukce uvolněných kmitočtů rozpočtované v roce 2014 ve výši 8,5 mld. Kč (v roce 2015 v nulové výši).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2014 o 8,2 mld. Kč, tj. o 0,7 %, z toho růst o 6,5 mld. Kč, tj. o 0,6 %, připadá na běžné výdaje a růst o 1,7 mld. Kč, tj. o 2,3 %, na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů se podílí především vyšší rozpočet sociálních dávek o 6,1 mld. Kč (z toho růst o 3,3 mld. Kč se týká výdajů na důchody). Meziroční růst rozpočtu dále vykazaly platy a podobné a související výdaje (o 5,9 mld. Kč), platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce (o 4,3 mld. Kč) či odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU (o 2,6 mld. Kč). Naopak meziroční pokles ve svém rozpočtu vykazaly např. neinvestiční transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (o 5,4 mld. Kč). Mandatorní výdaje by měly dosáhnout 712,9 mld. Kč, což je o 10,1 mld. Kč více, než očekával jejich rozpočet v roce 2014. Jejich podíl na celkových výdajích by tak měl dosáhnout 58,5 %, což je 0,4 p.b. více než v rozpočtu 2014 (ve skutečnosti 2014 vykázán podíl 56,5 %).

Rozpočet kapitálových výdajů se proti rozpočtu 2014 zvýšil o 1,7 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Rozpočet kapitálových výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU je stanoven ve výši 34,9 mld. Kč, což je o téměř 1,0 mld. Kč méně než v rozpočtu na rok 2014. Výraznější meziroční změny doznal rozpočet investičních transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury (pokles o 7,0 mld. Kč). Tento pokles je způsoben faktem, že fond má pro rok 2015 k dispozici vyšší disponibilní prostředky, které jsou akumulovány z minulých let. Naopak výraznějšího růstu rozpočtu kapitálových výdajů o 5,5 mld. Kč vykázala kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu. Růst souvisí s promítnutím metodické změny - jde o OP Podnikání a inovace, kdy kapitola MPO na rozdíl od roku 2015 prostředky na daný program v roce 2014 rozpočtovala v rámci běžných výdajů a až podle vývoje čerpání převáděla prostředky rozpočtovým opatřením do kapitálových výdajů. S ohledem na to, že rok 2015 je posledním rokem pro dočerpání prostředků v rámci programového období 2007 – 2013, lze očekávat, že skutečné čerpání kapitálových výdajů v roce 2015 bude výrazně vyšší, než jaké je dané schváleným rozpočtem.

2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu 1. čtvrtletí roku 2015

V průběhu 1. čtvrtletí roku 2015 došlo ke změnám rozpočtu, které měly vliv na výši celkových příjmů i výdajů, ovšem bez vlivu na schodek schválený rozpočtem. Rozpočet celkových příjmů i výdajů byl souvztažně navýšen o 18,4 mld. Kč na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). Toto navýšení se týkalo nejvíce kapitol Ministerstvo životního prostředí (o 15,2 mld. Kč) a Ministerstvo vnitra (o 3,1 mld. Kč).

Rozpočet celkových příjmů po změnách k 31.3.2015 tak dosáhl 1 136,8 mld. Kč, celkových výdajů 1 236,8 mld. Kč a rozpočtovaný schodek zůstal ve výši 100,0 mld. Kč.

3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ke konci března roku 2015 vyplývá převaha příjmů státního rozpočtu nad jeho výdaji o 19,9 mld. Kč.

Tabulka č. 2: Hlavní ukazatele hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2015 (v mld. Kč)

	2014	2015			rozdíl skutečností	index 2015/2014	
	Skutečnost 1. čtvrtletí	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách *)	Skutečnost 1. čtvrtletí			% plnění
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Celkové příjmy	324,24	1 118,46	1 136,81	314,46	27,7	-9,78	97,0
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>156,60</i>	<i>575,08</i>	<i>575,08</i>	<i>136,84</i>	<i>23,8</i>	<i>-19,75</i>	<i>87,4</i>
DPH	60,33	229,30	229,30	51,74	22,6	-8,59	85,8
Spotřební daně **)	44,46	135,40	135,40	31,50	23,3	-12,96	70,9
DPPO	19,92	89,00	89,00	21,38	24,0	1,46	107,3
DPFO	27,00	104,80	104,80	26,88	25,6	-0,12	99,6
ostatní daňové příjmy	4,90	16,58	16,58	5,35	32,3	0,45	109,3
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>92,89</i>	<i>400,67</i>	<i>400,67</i>	<i>97,35</i>	<i>24,3</i>	<i>4,47</i>	<i>104,8</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>74,76</i>	<i>142,70</i>	<i>161,05</i>	<i>80,27</i>	<i>49,8</i>	<i>5,51</i>	<i>107,4</i>
Celkové výdaje	280,65	1 218,46	1 236,81	294,55	23,8	13,89	105,0
<i>Běžné výdaje</i>	<i>265,72</i>	<i>1 142,63</i>	<i>1 139,27</i>	<i>274,76</i>	<i>24,1</i>	<i>9,05</i>	<i>103,4</i>
Sociální dávky ***)	115,97	512,64	509,19	119,01	23,4	3,04	102,6
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>14,93</i>	<i>75,83</i>	<i>97,54</i>	<i>19,78</i>	<i>20,3</i>	<i>4,85</i>	<i>132,5</i>
Saldo SR	43,59	-100,00	-100,00	19,91	.	-23,68	.

*) *rozpočet upravený k 31.3.2015*

**) *včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření*

***) *pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)*

Pozn.: *Data za minulý rok vycházejí z údajů finančních výkazů za 1. čtvrtletí 2014 (FIN 2-04U).*

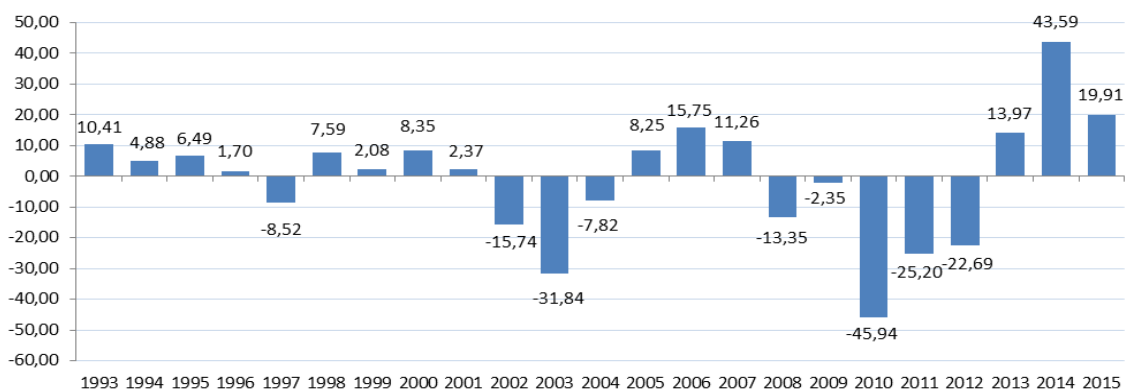
Celkové příjmy státního rozpočtu ve výši **314,5 mld. Kč** představovaly 27,7 % rozpočtu po změnách (v roce 2014 to bylo 29,5 %) a meziroční pokles o 9,8 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Proti ¼ rozpočtu po změnách bylo inkaso příjmů o 30,3 mld. Kč vyšší. Na meziročním poklesu se podílelo z **daňových příjmů** zejména inkaso spotřební daně z tabákových výrobků (pokles o 13,1 mld. Kč – vliv předzásobením tabákovými nálepkami před zvýšením sazeb od 1.1.2014) a inkaso DPH (pokles o 8,6 mld. Kč – vliv zadržovaných nadměrných odpočtů s pozitivním vlivem na inkaso daně v počátku roku 2014). Další příčinou poklesu příjmů byl v rámci **nedaňových a ostatních příjmů** mimořádný příjem kapitoly ČTÚ z aukce kmitočtů pro rychlé mobilní sítě LTE ve výši 8,5 mld. Kč z počátku roku 2014 (v roce 2015 byl nulový). Výše uvedené faktory, které zkreslují meziroční srovnání vlivem vysoké srovnávací základny roku 2014, byly částečně kompenzovány vyššími **EU příjmy** (růst o 14,6 mld. Kč) a také vyšším **inkasem pojistného na sociální zabezpečení** (růst o 4,5 mld. Kč).

Celkové výdaje státního rozpočtu ve výši **294,6 mld. Kč** představovaly 23,8 % rozpočtu po změnách (v roce 2014 to bylo 23,2 %). Meziročně vzrostly o 13,9 mld. Kč, tj. o 5,0 %. Proti alikvotě rozpočtu byly nižší o 14,7 mld. Kč. Na meziroční růst výdajů měly největší vliv vyšší neinvestiční transfery rozpočtům územní úrovně (o 4,9 mld. Kč – zejména vliv transferů na základě zákona o sociálních službách a výdajů na platy učitelů), vyšší kapitálové výdaje (o 4,9 mld. Kč – zejména vliv vyšších výdajů na spolufinancování společných programů EU a ČR), vyšší neinvestiční transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (o 4,6 mld. Kč) či vyšší sociální dávky (o 3,0 mld. Kč). Výdaje na spolufinancování společných programů EU a ČR byly zatím čerpány v objemu 32,3 mld. Kč (ve stejném období minulého roku to bylo 22,5 mld. Kč). Jednalo se zejména o výdaje na Společnou zemědělskou politiku

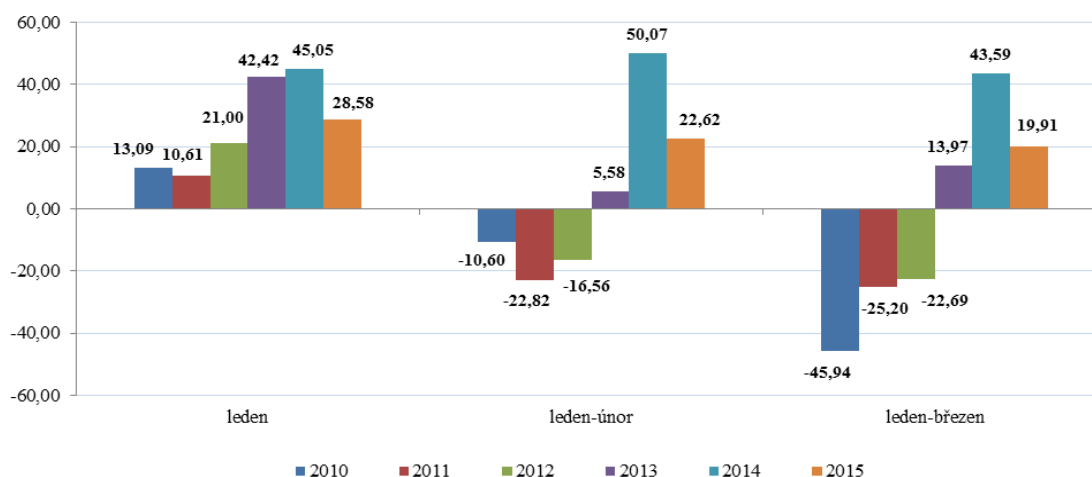
(10,6 mld. Kč), OP Podnikání a inovace (4,9 mld. Kč), Regionální OP (4,7 mld. Kč), OP Výzkum a vývoj pro inovace (3,5 mld. Kč), OP Lidské zdroje a zaměstnanost (2,5 mld. Kč), OP Doprava (2,2 mld. Kč) a na OP Životní prostředí (1,2 mld. Kč). Pro určitou část dosavadního čerpání výdajů se staly zdrojem nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let. Ty byly k 31.3.2015 zapojeny do rozpočtu výdajů organizačních složek státu ve výši 85,1 mld. Kč (v 1. čtvrtletí roku 2014 to bylo 79,6 mld. Kč). Z toho skutečně bylo použito 21,0 mld. Kč (ve stejném období roku 2014 to bylo 14,4 mld. Kč).

Hospodaření státního rozpočtu za 1. čtvrtletí roku 2015 dosáhlo **přebytek ve výši 19,9 mld. Kč**, což je o 23,7 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2014. Čtvrtletní alikvota odpovídá schodku 25,0 mld. Kč. V meziročním srovnání se negativně projevíly jednak nižší celkové příjmy o 9,8 mld. Kč a také vyšší celkové výdaje o 13,9 mld. Kč, což ovlivnily faktory popsané v předchozích odstavcích. I přesto, že se tento výsledek jeví ve vztahu ke stejnému období minulého roku negativně (dáno spíše nesrovnatelností s mimořádným výsledkem 1. čtvrtletí roku 2014, než negativním výsledkem roku 2015), jde stále o druhý nejlepší výsledek od roku 1993. I proto je zde předpoklad, že plánovaná výše schodku hospodaření státního rozpočtu ve výši 100 mld. Kč nebude překročena.

Graf č. 1: Vývoj salda hospodaření SR v 1. čtvrtletí v letech 1993–2015 (v mld. Kč)

Graf č. 2: Srovnání vývoje salda SR za leden až březen v letech 2010-2015 (v mld. Kč)

Hodnocení vývoje inkasa jednotlivých druhů příjmů a čerpání výdajů státního rozpočtu je podrobněji provedeno v dalších částech informace.

4. Příjmy státního rozpočtu

Za první čtvrtletí roku 2015 vykázal státní rozpočet celkové příjmy ve výši 314,5 mld. Kč, tj. 27,7 % celoročního rozpočtu po změnách, z toho daňové příjmy (bez pojistného na SZ) představují 136,8 mld. Kč (23,8 % rozpočtu po změnách), příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 97,4 mld. Kč (24,3 %) a ostatní příjmy 80,3 mld. Kč (49,8 %).

Tabulka č. 3: Příjmy státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2015 (v mld. Kč)

Příjmy státního rozpočtu	2014		2015					
	Skutečnost	%	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	%	index 2015/2014	rozdíl 2015-2014
	leden-březen	plnění			leden-březen	plnění		
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:1	8=5-1	
Příjmy celkem	324,24	29,5	1 118,46	1 136,81	314,46	27,7	97,0	-9,78
v tom:								
Daňové příjmy celkem	249,48	26,4	975,76	975,76	234,19	24,0	93,9	-15,29
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	156,60	27,8	575,08	575,08	136,84	23,8	87,4	-19,75
v tom:								
- DPH	60,33	27,6	229,30	229,30	51,74	22,6	85,8	-8,59
- spotřební daně (vč. tzv. energetických daní)	44,46	31,9	135,40	135,40	31,50	23,3	70,9	-12,96
z toho: spotřební daň z minerálních olejů	16,56	22,3	72,00	72,00	16,96	23,5	102,4	0,40
spotřební daň z tabákových výrobků	23,49	48,8	47,00	47,00	10,43	22,2	44,4	-13,06
odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,34	16,2	2,00	2,00	0,12	6,2	36,7	-0,21
- daně z příjmů PO	19,92	24,2	89,00	89,00	21,38	24,0	107,3	1,46
- daně z příjmů FO	27,00	25,8	104,80	104,80	26,88	25,6	99,6	-0,12
vybíraná srážkou	2,64	29,3	9,10	9,10	2,67	29,3	101,1	0,03
ze závislé činnosti	21,17	22,9	92,40	92,40	21,54	23,3	101,7	0,37
z přiznání	3,18	99,5	3,30	3,30	2,67	80,8	83,8	-0,52
- správní poplatky	0,32	26,7	1,31	1,31	0,37	28,4	115,6	0,05
- majetkové daně	2,18	22,0	9,50	9,50	2,50	26,3	114,8	0,32
- poplatky za uložení odpadů	0,41	28,4	1,50	1,50	0,42	28,2	101,9	0,01
- odvod za odnětí půdy ze zem. půdního fondu	0,04	20,7	0,20	0,20	0,07	35,2	169,7	0,03
- odvody z loterií*)	0,64	27,9	1,70	1,70	0,63	37,1	98,2	-0,01
- ostatní daňové příjmy**)	1,30	54,6	2,38	2,38	1,35	56,9	104,3	0,06
Pojistné na SZ	92,89	24,3	400,67	400,67	97,35	24,3	104,8	4,47
z toho: na důchodové pojištění	82,95	24,4	356,37	356,37	86,83	24,4	104,7	3,88
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	74,76	48,9	142,70	161,05	80,27	49,8	107,4	5,51
v tom:								
Nedaňové příjmy celkem	20,53	54,3	32,00	32,16	11,89	37,0	57,9	-8,64
v tom:								
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebytu organiz. s přímým vztahem	14,95	62,8	16,29	16,41	6,02	36,7	40,2	-8,94
Přijaté sankční platby a vratky transferů	1,35	94,1	1,57	1,51	1,87	123,6	138,7	0,52
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	3,35	34,6	11,43	11,52	2,86	24,8	85,3	-0,49
Přijaté splátky půjčených prostředků	0,47	34,2	1,17	1,17	0,61	52,2	129,9	0,14
Příjmy sdílené s EU (podíl na clech)	0,40	26,8	1,55	1,55	0,53	34,3	132,1	0,13
Kapitálové příjmy celkem	1,57	33,1	5,46	5,31	1,35	25,5	85,9	-0,22
v tom:								
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	1,57	41,6	4,48	4,32	1,34	31,0	85,4	-0,23
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	0,00	0,5	0,99	0,99	0,01	1,3	252,3	0,01
Přijaté transfery	52,66	47,7	105,23	123,58	67,03	54,2	127,3	14,37
v tom:								
Neinvestiční přijaté transfery	33,34	45,2	72,83	73,37	29,22	39,8	87,7	-4,11
Investiční přijaté transfery	19,32	52,6	32,41	50,21	37,80	75,3	195,6	18,48

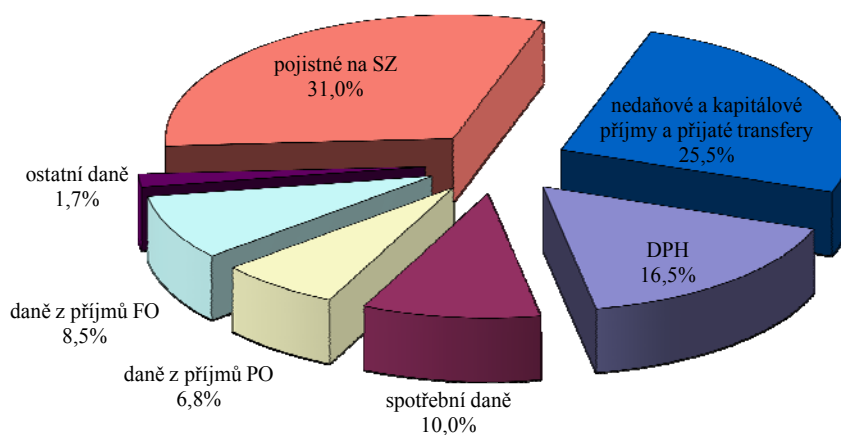
*) odvody z loterií podle zákona č. 202/1990 Sb., § 41b, odst. 1 (70 % výnosu pro SR) a § 41b, odst. 2, 3, 4 (20 % výnosu pro SR)

***) dopočet do celku

Pozn.: Zdrojem dat za 1. čtvrtletí 2014 jsou finanční výkazy (FIN 2-04U)

Z celkových příjmů představují 31,0 % příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, 16,5 % tvoří daň z přidané hodnoty (DPH), 10,0 % je podíl příjmů ze spotřebních daní, 8,5 % jsou daně z příjmů fyzických osob (DPFO) a 6,8 % daně z příjmů právnických osob (DPPO). Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery představují cca 25,5 %. Ostatní příjmy zahrnující mimo jiné majetkové daně, odvody z loterií, správní poplatky, poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a tržby z prodeje kolků jsou váhově méně významné a představují 1,7 % celkových příjmů.

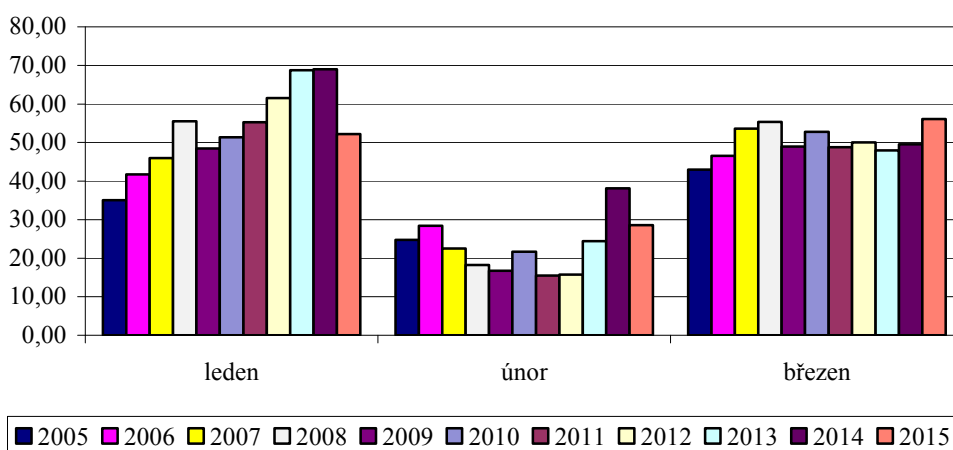
Graf č. 3: Struktura celkových příjmů za 1. čtvrtletí 2015

4.1. Daňové příjmy a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení

Příjmy z daní a poplatků bez pojistného na sociální zabezpečení dosáhly za první čtvrtletí letošního roku **136,8 mld. Kč**, což představuje 23,8 % schváleného rozpočtu a meziroční pokles o 19,8 mld. Kč, tj. o 12,6 %. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku je plnění rozpočtu o 4,0 procentního bodu nižší. Na tomto poklesu se podílí především nižší inkaso spotřební daně z tabákových výrobků (o 13,1 mld. Kč) a nižší inkaso DPH (zejména vliv zadržovaných nadměrných odpočtů, které uměle navýšily inkaso na začátku roku 2014). Oproti prvnímu čtvrtletí 2014 došlo naopak k nárůstu inkasa u pojistného na sociální zabezpečení o 4,5 mld. Kč (z toho na důchody o 3,9 mld. Kč), u daní z příjmů právnických osob o 1,5 mld. Kč a daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (o 0,4 mld. Kč).

Graf č. 4: Vývoj daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení v jednotlivých měsících 1. čtvrtletí v letech 2005-2015 (v mld. Kč)

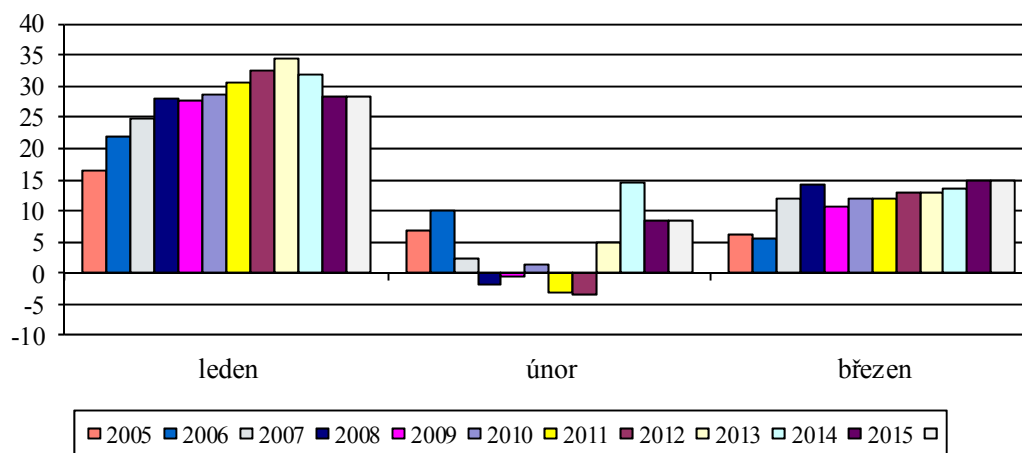
Na dani z přidané hodnoty za 1. čtvrtletí letošního roku inkasoval státní rozpočet **51,7 mld. Kč**, tj. 22,6 % rozpočtu, což je o 8,6 mld. Kč méně než ve stejném období minulého roku. Rozpočet počítá s poklesem o 0,4 % oproti skutečnosti roku 2014.

Meziroční vývoj inkasa DPH je v 1. čtvrtletí roku 2015 ovlivněn hlavně jednorázově vyšší srovnávací základnou roku 2014. Na základě kontrolní akce v důsledku zahájení postupu k odstranění pochybností byla správcem daně na začátku roku 2014 zadržena výplata nadměrných odpočtů (pouze odpočty ovlivňující inkaso měsíce ledna až března) ve výši 8,4 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu, která tak jednorázově zvýšila inkaso 1. čtvrtletí roku 2014. Postupně v průběhu roku byly tyto nadměrné odpočty z velké části vyplaceny a snižovaly tak inkasa DPH v dalších měsících roku 2014.

Meziroční částka nadměrných odpočtů v únoru letošního roku se dle splatnosti daně váže k ekonomické činnosti uskutečněné v prosinci roku 2014 či pro čtvrtletní plátce DPH k činnosti uskutečněné v posledním kvartále roku 2014. Inkaso 1. čtvrtletí roku 2015 zahrnuje platbu daňové povinnosti za prosinec a poslední čtvrtletí roku 2014, stejně jako vrácení nadměrných odpočtů přiznaných za stejné období loňského roku.

Mezi další, méně významné vlivy, které snižovaly inkaso DPH v 1. čtvrtletí roku 2015, můžeme počítat například zavedení druhé snížené sazby DPH ve výši 10 % (od 1.1.2015 aplikována na léky, knihy a nenahraditelnou dětskou stravu) od počátku roku 2015 s negativním dopadem na inkaso prvního kvartálu 2015 ve výši cca 0,6 mld. Kč, snižování cen pohonných hmot (negativní dopad na inkaso ve výši cca 1 mld. Kč) či nižší předzásobení tabákovými nálepkami u producentů tabákových výrobků na konci roku 2014 (obtížně kvantifikovatelný dopad na inkaso).

Graf č. 5: Meziroční srovnání inkasa DPH za jednotlivé měsíce 1. čtvrtletí v letech 2005-2015 (v mld. Kč)

Inkaso **spotřebních daní** (včetně tzv. daní energetických a odvodu z elektřiny ze slunečního záření) dosáhlo **31,5 mld. Kč** (tj. 23,3 % rozpočtu), což je téměř o 13,0 mld. Kč méně než v 1. čtvrtletí roku 2014, tj. o 29,1 %. Rozpočet na rok 2015 počítá s nárůstem o 1,4 mld. Kč (tj. o 1,0 %) proti skutečnosti roku 2014.

Inkaso váhově nejsilnější položky spotřební daně z **minerálních olejů** v prvním čtvrtletí roku 2015 dosáhlo téměř **17,0 mld. Kč** (tj. 23,5 % rozpočtu), tj. o 0,4 mld. Kč více než v roce 2014. Rozpočet této daně počítá se poklesem o 1,1 % oproti skutečnosti roku 2014.

Za hlavní příčinu meziročního růstu inkasa spotřební daně z minerálních olejů lze považovat především zvýšení spotřeby pohonných hmot, které bylo způsobeno zlepšující se celkovou ekonomickou situací a příznivější relativní cenou motorové nafty pro zahraniční kamionové dopravce, která byla ovlivněna devizovou intervencí České národní banky. V inkasu 1. čtvrtletí se pravděpodobně projevil také vliv nízké ceny ropy, která se promítla do cen pohonných hmot v České republice.

V roce 2015 se plně promítne znovuzavedení vracení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu (tzv. zelená nafta).

Rozhodující vliv na pokles výběru spotřebních daní mělo inkaso **spotřební daně z tabákových výrobků, které v 1. čtvrtletí roku 2015 činilo 10,4 mld. Kč (tj. 22,2 % rozpočtu)**, což je o 13,1 mld. Kč méně oproti stejnému období roku 2014.

Výrazně se zde projevila vysoká skutečnost roku 2014 související s předzásobením tabákovými nálepkami ze strany výrobců a prodejců cigaret před změnou sazby spotřební daně z tabákových výrobků, která nastala k 1.1.2014, což ovlivnilo vysoké inkaso za leden a únor 2014, které činilo cca polovinu celoročního inkasa. Od 1.12.2014 došlo k navýšení sazeb spotřební daně z tabákových výrobků za účelem dosažení minimálních hodnot zdanění tabákových výrobků stanovených směrnicí Rady 2011/64/EU ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků. Uvedené opatření reguluje předzásobení a zamezí tak podobným výkyvům. Lze očekávat, že v průběhu roku dojde k dorovnání meziročního propadu – již v březnu 2015 bylo měsíční inkaso této daně meziročně o 3,5 mld. Kč vyšší. Předpokládaný celoroční dopad zvýšení sazeb na státní rozpočet v roce 2015 činí 2,9 mld. Kč. Rozpočet této daně dokonce počítá s růstem proti skutečnosti 2014 o 5,1 %.

Inkaso spotřební **daně z lihu** dosáhlo za 1. čtvrtletí letošního roku **2,0 mld. Kč (tj. 31,5 % rozpočtu)**, tj. o téměř 0,1 mld. Kč více než ve stejném období roku 2014.

Inkaso spotřební **daně z piva** činilo **0,99 mld. Kč** (tj. 21,6 % rozpočtu), v 1. čtvrtletí roku 2014 1,02 mld. Kč.

Inkaso spotřební **daně z vína** činilo **0,15 mld. Kč** (tj. 49,5 % rozpočtu), což je meziročně o 0,1 mld. Kč méně. Tento pokles je způsoben vysokou skutečností roku 2014, která vznikla chybným zařazením částky ve výši cca 0,1 mld. Kč, byla však ihned v následujícím měsíci přeřazena na příslušný účet a odečtena od inkasa spotřební daně z vína. Jedná se tedy o dočasný výkyv způsobený vysokým nadhodnocením základny z roku 2014.

V případě **energetických daní** (spotřební daň z elektřiny, pevných paliv, zemního plynu a některých dalších plynů) bylo v 1. čtvrtletí roku 2015 vybráno **0,8 mld. Kč** (tj. 26,6 % rozpočtu), což je oproti stejnému období minulého roku o 0,03 mld. Kč méně. Příčinou poklesu inkasa je reálný meziroční pokles spotřeby zemního plynu a pevných paliv.

Od roku 2011 jsou do kategorie spotřebních daní zařazeny i **odvody z elektřiny ze slunečního záření** zavedené na základě zákona č. 402/2010 Sb., kterým se změnil zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Odvody mají sloužit jako kompenzace výdajů v důsledku poskytování dotací na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů. Za první čtvrtletí letošního roku činil tento odvod **0,1 mld. Kč**, tj. 6,2 % rozpočtu a meziročně poklesl o 0,2 mld. Kč.

Daně z příjmů právnických osob (DPPO) svým objemem **21,4 mld. Kč** představovaly 24,0 % rozpočtu (v roce 2014 to bylo 19,9 mld. Kč a plnění rozpočtu na 24,2 %). Rozpočet počítá s poklesem letošního inkasa proti skutečnosti roku 2014 o 0,4 % a zároveň neobsahuje předpoklad, že by došlo k účinnosti legislativy, která povolí některým subjektům nižší zálohy na daň z příjmů právnických osob.

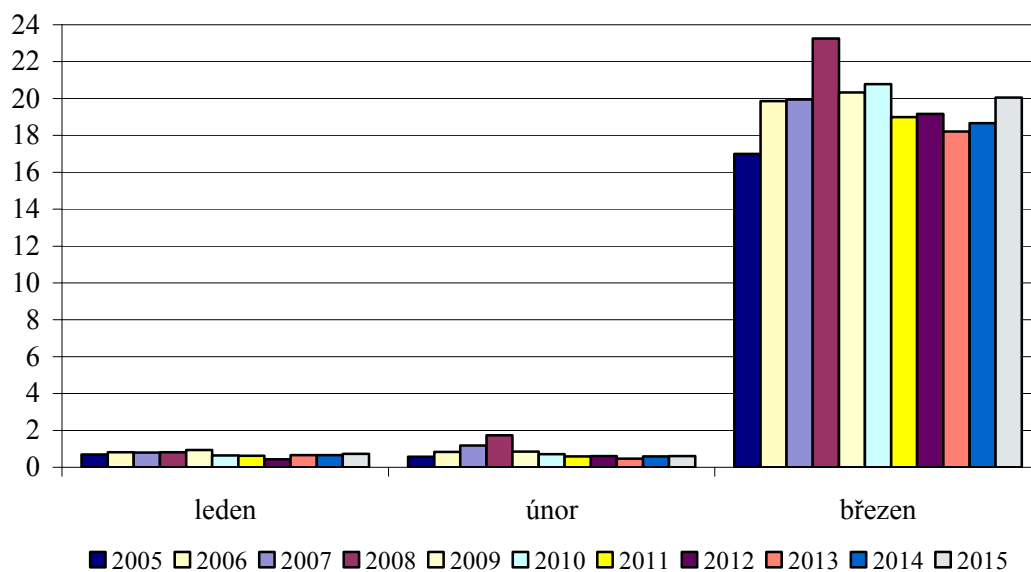
Změny legislativy DPPO se zpravidla promítají až za celé zdaňovací období, tj. při sestavení daňového přiznání, a projevují se v inkasu DPPO s ročním skluzem. V roce 2014 vstoupila v platnost možnost uplatnění nákladů spojených se zřizováním dětských skupin (odhad dopadu na státní rozpočet -0,1 mld. Kč), změny ve zdanění investičních fondů (odhad dopadu +0,1 mld. Kč), byl zaveden odpočet na podporu odborného vzdělávání, zvýšila se podpora výzkumu a vývoje a byl zvýšen limit pro dary na veřejně prospěšné účely. Výše uvedené

změny byly zohledněny při stanovování státního rozpočtu ve formě snížení inkasa celkově o cca 1,4 mld. Kč.

V prvních čtvrtletích bývá u daně z příjmů právnických osob obvyklé nižší plnění, což souvisí s možností podání daňového přiznání na konci pololetí, kdy většina významných poplatníků DPPO využívá služby daňových poradců s odkladem podání přiznání. Výše inkasa odpovídá současné výši sazby 19 % a je na obdobné úrovni jako v předchozích letech. V absolutním vyjádření dosáhla výše inkasa DPPO na úrovni SR za první čtvrtletí mírně vyšší hodnoty než v roce 2014 (o 1,5 mld. Kč). Zpřesnění predikce inkasa DPPO bude možné až na přelomu června a července, neboť 1.7.2015 uplyne lhůta pro podání daňových přiznání poplatníků s nejnvýznamnějším podílem na celoročním objemu inkasa daně z příjmů právnických osob.

Doposud nejsou známy skutečnosti, které by nasvědčovaly, že rozpočtové očekávání nebude naplněno. Přesnější závěry bude možno učinit měsíc po lhůtě pro podání daňového přiznání u poplatníků podléhajících auditu, tedy v prvních dnech měsíce srpna, kdy dochází k vracení přeplatků na dani. Vývoj inkasa může být výrazněji ovlivněn změnami daňové povinnosti u skupiny nejnvýznamnějších 20 až 100 poplatníků, vývojem investic a restrukturalizacemi v této skupině. Dopady na výši inkasa také mohou mít transformace daňových subjektů na investiční fondy.

Graf č. 6: Rozložení inkasa z DPPO do jednotlivých měsíců 1. čtvrtletí v letech 2005-2015 (v mld. Kč)

Inkaso **daní z příjmů fyzických osob (DPFO) dosáhlo celkem 26,9 mld. Kč**, tj. 25,6 % **rozpočtu** (loni 27,0 mld. Kč a plnění na 25,8 %). Rozpočet uvažuje s růstem o 6,7 % (tj. o 6,6 mld. Kč) oproti skutečnosti roku 2014.

Úpravy legislativy, které s účinností od 1.1.2013 ovlivňují výši výnosu DPFO, jsou součástí schváleného státního rozpočtu i pro tento rok. Pro příjmy nad 48 násobkem průměrné mzdy, stanovené dle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení, byla na přechodné období 2013 - 2015 zavedena solidární přírážka ve výši 7 %. Další opatření, která mají zásadnější vliv na vývoj inkasa SR, jsou nálezy ÚS ve věci uplatnění slev u pracujících důchodců. Předpokládáme, že tyto nálezy budou mít negativní vliv na vývoj u DPFO z přiznání i u DPFO ze závislé činnosti.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 21,5 mld. Kč při plnění rozpočtu na 23,3 %, což představuje meziroční růst o 0,4 mld. Kč, tj. o 1,7 %. Rozpočet očekává růst o 5,4 % proti skutečnosti roku 2014. Odhad růstu celkového výnosu vycházel především z makroekonomických odhadů průměrných mezd a míry růstu zaměstnanosti. V roce 2015 se do inkasa této daně negativně promítne zvýšení slevy na druhé a třetí dítě a také možnost uplatnění základní slevy u pracujících důchodců. Na základě vývoje pokladního plnění této položky státního rozpočtu lze předpokládat, že rozpočtované očekávání bude naplněno.

Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou (zvláštní sazba daně) dosáhla 2,7 mld. Kč, což představuje 29,3 % rozpočtu a meziroční růst o 1,1 %, tj. o 0,03 mld. Kč. V porovnání s 1. čtvrtletím roku 2014 je na příslušném účtu státního rozpočtu evidován u této daně zůstatek na srovnatelné úrovni. Lze předpokládat, že rozpočtované očekávání bude mírně překročeno.

Plnění rozpočtovaného očekávání u **daně z příjmů fyzických osob placené na základě přiznání** v tomto období vykazuje mírný meziroční pokles. Průběžný zůstatek na příslušném účtu této daně vykazuje stav ve výši **2,7 mld. Kč (tj. plnění rozpočtu na 80,8 %)**, což je o cca 0,5 mld. Kč nižší inkaso než ve srovnatelném období roku 2014. Dosavadní relativně vysoké plnění rozpočtu bude korigováno tradičně v dubnu, kdy dochází k vratkám daně na základě daňových přiznání podávaných z velké části do konce března. Do nižšího meziročního inkasa se tak významně promítá především nález ÚS, na základě kterého mohou pracující důchodci uplatňovat slevu na poplatníka, a to především za daňové období roku 2013 (doběh opatření). Naopak úprava zastropování výdajových paušálů (60 % a 80 %) by měla inkaso této daně ovlivnit pozitivně. Lze předpokládat, že rozpočtované očekávání nebude naplněno. Realnost této úvahy však bude potvrzena až na základě vývoje pokladního plnění koncem měsíce července. V průběhu 2. čtvrtletí se totiž v plné míře projeví vyrovnání daně za období roku 2014.

Správní poplatky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. čtvrtletí 2015 částku **0,4 mld. Kč** (rozpočet plněn na **32,6 %**), což je o 0,1 mld. Kč více než ve srovnatelném období roku 2014.

Skupina **majetkových daní (daní z kapitálových převodů)** je v současné době zastoupena pouze **daní z nabytí nemovitých věcí**. Daň dědická a darovací byly od roku 2014 zrušeny a bezúplatné převody majetku ve formě dědictví nebo darování byly začleněny do daně z příjmů. Dne 1.1.2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, které současně zrušilo zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ale v souladu s přechodným ustanovením se i nadále v případech, kdy předmět daně vznikl do 31.12.2013, vybírá daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí. V prvním čtvrtletí roku 2015 tak zároveň dobíhá inkaso zrušených majetkových daní (výběr z těchto daní činil za toto období celkem **45,1 mil. Kč**).

Daň z nabytí nemovitých věcí je v celé výši příjmem státního rozpočtu. Příjmy za 1. čtvrtletí 2015 dosáhly celkem **2,46 mld. Kč**. Celkově je tak rozpočet majetkových daní plněn **26,3 %**.

Rozpočtované celostátní daňové příjmy na rok 2015 (bez DPPO placené obcemi a kraji a bez správních a ostatních poplatků placených obcím) **ve výši 790,1 mld. Kč** jsou proti skutečnosti roku 2014 o 15,9 mld. Kč, tj. téměř o 2,0 % nižší. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován (proti skutečnosti 2014) u daně z příjmů fyzických osob o 10,0 mld. Kč, naopak nejvyšší pokles rozpočtu oproti skutečnosti roku 2014 je stanoven u daně z příjmů právnických osob, a to o 9,1 mld. Kč.

Skutečný celostátní výnos všech daní dosáhl k 31.3.2015 výše 186,6 mld. Kč, což představuje 23,6 % rozpočtu a meziroční pokles o 22,1 mld. Kč, tj. 10,6 %. Ve stejném období minulého roku dosáhlo celostátní inkaso daní 208,8 mld. Kč, tj. 27,1 % schváleného rozpočtu, a měřeno k roku 2013 meziročně vzrostlo o 18,9 mld. Kč, tj. o 9,9 %.

Celostátní výnos DPH dosáhl 72,4 mld. Kč (22,5 % rozpočtu), což je téměř o 12,1 mld. Kč, tj. o 14,3 % méně, než ve stejném období minulého roku (vliv zadržovaných odpočtů v loňském roce na úrovni veřejných rozpočtů ve výši 11,8 mld. Kč). Z celkového objemu příjmu DPH náleželo obcím téměř 15,0 mld. Kč (rozpočet na rok 2015 počítá s částkou 67,0 mld. Kč), 5,7 mld. Kč krajům (rozpočet 25,3 mld. Kč) a 51,7 mld. Kč zůstalo ve státním rozpočtu (rozpočet 229,3 mld. Kč).

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl za 1. čtvrtletí objemu 33,2 mld. Kč (plnění rozpočtu na 23,3 %), což je o 12,9 mld. Kč, tj. o 28 % méně než ve stejném období roku 2014, tj. především díky nižšímu výběru daně z tabákových výrobků (vysvětlení viz výše). Z celkového objemu bylo téměř 1,7 mld. Kč převedeno SFDI (9,1 % daně z minerálních olejů).

Celostátní výnos DPFO dosáhl téměř 40,6 mld. Kč (plnění rozpočtu na 25,7 %) a byl proti stejnému období předchozího roku nižší o 0,5 mld. Kč, tj. o 1,2 %. Z celostátního příjmu DPFO náleželo obcím 10,4 mld. Kč (rozpočet počítá s objemem 39,6 mld. Kč), krajům 3,3 mld. Kč (rozpočet 13,4 mld. Kč) a státnímu rozpočtu téměř 26,9 mld. Kč (rozpočet 104,8 mld. Kč).

Celostátní výnos DPPO dosáhl ke konci března 31,1 mld. Kč (rozpočet plněn na 23,6 %) a je tak nad úroveň stejného období roku 2014 o 2,1 mld. Kč. I na této dani participují rozpočty obcí a krajů, jejichž příjmům náleželo za 1. čtvrtletí 9,7 mld. Kč, z toho obcím 7,0 mld. Kč (rozpočet počítá s objemem 31,1 mld. Kč) a krajům 2,7 mld. Kč (rozpočet 11,8 mld. Kč). Zbytek ve výši 21,4 mld. Kč byl příjmem státního rozpočtu (rozpočet 89,0 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 97,4 mld. Kč, což představuje 24,3 % rozpočtu a meziroční nárůst o 4,5 mld. Kč, tj. o 4,8 %. Rozpočet 2015 počítá s růstem o 4,6 % oproti skutečnosti roku 2014. Rozpočet vycházel z aktualizace schváleného výhledu na rok 2015 s využitím predikce makroekonomických ukazatelů z července 2014, zejména předpokládaného zvýšení dynamiky růstu objemu mezd a platů pro roky 2014 (2,8 %) a 2015 (3,8 %). Aktualizace se dále týkala snížení dopadu důchodového spoření na státní rozpočet podle výsledků jeho fungování a počtu účastníků v roce 2013 a 2014.

4.2. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery jsou v roce 2015 rozpočtovány ve výši 142,7 mld. Kč, tj. o 10,1 mld. Kč (o 6,6 %) méně než předpokládal rozpočet na rok 2014. Meziročně klesl rozpočet nedaňových příjmů o 5,6 mld. Kč. Bylo to zejména z důvodu očekávaného mimořádného příjmu Českého telekomunikačního úřadu z vyvolávací ceny aukce uvolněných kmitočtů ve výši 8,5 mld. Kč v roce 2014 (v roce 2015 v nulové výši). Naopak odvod státního podniku Lesy ČR je naplánován ve výši 8,2 mld. Kč, což je o 1,7 mld. Kč více než v roce 2014. Rozpočet kapitálových příjmů meziročně vzrostl o 0,6 mld. Kč. Tento nárůst se týká zejména vyššího očekávaného příjmu kapitoly Ministerstvo životního prostředí z prodeje emisních povolenek o 0,5 mld. Kč na 2,0 mld. Kč. Rozpočet přijatých transferů klesl o 5,1 mld. Kč. Příčinou je zejména rozpočet EU příjmů (transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu), který meziročně klesl o 11,3 mld. Kč na 87,8 mld. Kč. Pokles rozpočtovaných prostředků navazuje zejména na fakt, že čerpání prostředků v rámci operačních programů v programovém období 2007-2013 se dostává do závěrečné fáze a operační programy programového období 2014-2020 jsou v přípravě. Naopak vzrostl o 6,2 mld. Kč na 16,5 mld. Kč předpokládaný převod prostředků z privatizačního účtu na krytí deficitu důchodového systému.

Tabulka č. 4: Vývoj nedaňových a ostatních příjmů v 1. čtvrtletí let 2014 a 2015 (v mld. Kč)

U K A Z A T E L	Skutečnost 1. Q. 2014	Rozpočet 2015		Skutečnost 1. Q. 2015	Plnění v %	Rozdíl skut.	Index v % 2015/2014
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	74 759	142 698	161 052	80 267	49,8	5 508	107,4
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	20 527	32 001	32 163	11 890	37,0	-8 637	57,9
v tom:							
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vztahem	14 953	16 285	16 410	6 017	36,7	-8 936	40,2
Přijaté sankční platby a vratky transferů	1 349	1 567	1 514	1 872	123,6	522	138,7
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	3 352	11 427	11 517	2 858	24,8	-494	85,3
Přijaté splátky půjčených prostředků	471	1 172	1 172	612	52,2	141	129,9
Příjmy sdílené s EU (podíl na clech)	402	1 550	1 550	531	34,3	129	132,1
Kapitálové příjmy celkem	1 571	5 464	5 305	1 350	25,5	-221	85,9
v tom:							
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	1 566	4 478	4 320	1 338	31,0	-229	85,4
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	5	986	986	13	1,3	8	252,3
Přijaté transfery	52 661	105 233	123 584	67 027	54,2	14 366	127,3
v tom:							
Neinvestiční přijaté transfery	33 336	72 827	73 371	29 223	39,8	-4 113	87,7
Investiční přijaté transfery	19 325	32 406	50 214	37 804	75,3	18 479	195,6

V 1. čtvrtletí roku 2015 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 80,3 mld. Kč, tj. 49,8 % rozpočtu po změnách, což je o 5,5 mld. Kč, tj. o 7,4 %, více než v roce 2014.

Na tomto růstu se podílely zejména **přijaté transfery**, které dosáhly **67,0 mld. Kč**, což je při plnění rozpočtu po změnách na 54,2 % o 14,4 mld. Kč více než ve stejném období roku 2014.

Tento růst ovlivnily především **EU příjmy** (transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu), které dosáhly 66,0 mld. Kč a meziročně tak byly o 14,6 mld. Kč, tj. o 28,4 %, vyšší. Z této částky tvořily převody z Národního fondu celkem 45,2 mld. Kč (ve stejném období minulého roku to bylo 28,3 mld. Kč). Na tom se podílely zejména kapitoly Ministerstvo životního prostředí (21,8 mld. Kč – z toho necelých 21,8 mld. Kč na OP Životní prostředí), Ministerstvo pro místní rozvoj (9,7 mld. Kč, z toho 8,9 mld. Kč na Regionální OP),

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (6,6 mld. Kč¹, z toho 5,8 mld. Kč na OP Výzkum a vývoj pro inovace), Ministerstvo dopravy (4,2 mld. Kč na OP Doprava) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,2 mld. Kč na OP Lidské zdroje a zaměstnanost). Příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství na krytí výdajů Společné zemědělské politiky zatím činily 20,8 mld. Kč (v 1. čtvrtletí roku 2014 to bylo 23,1 mld. Kč). Z ostatních přijatých transferů dosáhly převody z rezervních fondů organizačních složek státu 0,7 mld. Kč, což je meziročně o 0,3 mld. Kč méně. Kapitola Ministerstvo zemědělství vykázala příjmy v podobě převodů ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 0,2 mld. Kč.

Nedaňové příjmy zatím dosáhly **11,9 mld. Kč**, což je o 8,6 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2014. Jak již bylo řečeno, v roce 2015 je meziroční srovnání příjmů státního rozpočtu zkruseno vysokou skutečností roku 2014, která byla dána uskutečněním aukce kmitočtů pro rychlé mobilní sítě LTE s mimořádným výnosem ve výši 8,5 mld. Kč.

Na plnění nedaňových příjmů se nejvíce podílely **příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem** ve výši 6,0 mld. Kč. V rámci tohoto seskupení položek představovaly výnosy z finančního majetku 4,0 mld. Kč, z nichž 3,9 mld. Kč představovalo příjmy kapitoly Státní dluh z kreditních úroků operací řízení státního dluhu a likvidity státní pokladny (meziroční pokles o 0,7 mld. Kč). Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 1,4 mld. Kč, z nichž 1,1 mld. Kč představoval příjem kapitoly Český telekomunikační úřad ze správy radiového spektra a ze správy čísel. Soudní poplatky zatím dosáhly 0,3 mld. Kč, příjmy z pronájmu pozemků a ostatních nemovitostí necelé 0,2 mld. Kč a odvod prostředků ze státního podniku Řízení letového provozu ČR do příjmů kapitoly Ministerstvo dopravy plánovanou 0,1 mld. Kč.

Na **přijatých sankčních platbách a vratkách transferů** ve výši 1,9 mld. Kč se podílely zejména příjmy kapitoly VPS (1,3 mld. Kč s meziročním růstem o 0,4 mld. Kč). Jednalo se zejména o přijaté prostředky v rámci finančního vypořádání. Přijaté sankční platby dosáhly 0,4 mld. Kč, což je o 0,1 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku. Na nich se podílely zejména pokuty ze správních řízení v působnosti GŘC a územních finančních orgánů vykázané v příjmech kapitoly Ministerstvo financí (0,3 mld. Kč).

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly 2,9 mld. Kč a byly z velké části tvořeny příjmem kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 2,0 mld. Kč¹. Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady dosáhly 0,3 mld. Kč. Tato položka zahrnuje například náhrady za náklady správního a soudního řízení. Největšími příjemci byly kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (140 mil. Kč) a Ministerstvo vnitra (64 mil. Kč). Součástí těchto příjmů jsou i příjmy z dobrovolného pojistného, které zahrnují nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných (37 mil. Kč s meziročním poklesem o 13 mil. Kč) a dobrovolné důchodové pojištění (39 mil. Kč s meziročním růstem o 4 mil. Kč). Na položce „Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené“ byly vykázány příjmy ve výši 350 mil. Kč, z nichž 180 mil. Kč bylo tvořeno příjmy kapitoly VPS - zejména šlo o odvody příspěvků na penzijní připojištění a odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání.

---

¹ Necelé 2 mld. Kč EU příjmů (zejména na krytí výdajů na OP Výzkum a vývoj pro inovace) byly Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy krátkodobě zaříděny na položku 2328 „Neidentifikované příjmy“. V průběhu první poloviny dubna došlo k jejich správnému zařídění na investiční a neinvestiční převody z Národního fondu (položky 4118 a 4218). Ve finančním výkazu za 1. čtvrtletí roku 2015 však tyto prostředky zůstaly vykázány na položce 2328. Při započtení těchto příjmů by celkové EU příjmy za 1. čtvrtletí roku 2015 dosáhly 68,0 mld. Kč při meziročním růstu o 16,6 mld. Kč; převody z Národního fondu by byly uskutečněny ve výši 47,2 mld. Kč.

Na **přijatých splátkách půjčených prostředků** ve výši 0,6 mld. Kč se podílely zejména splátky půjček od podnikatelských subjektů (0,3 mld. Kč). Byly tvořeny zejména příjmy kapitoly Ministerstvo financí v souvislosti s převzetím agendy po ČKA (195 mil. Kč) a také příjmy kapitoly OSFA od společností Mitas, a.s. (9 mil. Kč; dalších 14 mil. Kč směřovalo ze stejného titulu do kapitoly VPS) a Omnipol a.s. (52 mil. Kč). Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 89 mil. Kč. Koncem března také proběhla splátka 250 mil. Kč ze strany VZP ve prospěch příjmů kapitoly Ministerstvo zdravotnictví. Jednalo se o první splátku z 1 mld. Kč půjčené VZP na základě usnesení vlády č. 882/2013 (do konce září 2015 je splatná druhá splátka ve výši 250 mil. Kč; zbývajících 0,5 mld. Kč je splatných až v roce 2016).

Národní podíl na cle je od roku 2014 příjmem kapitoly Ministerstvo financí a zatím dosáhl 0,5 mld. Kč při meziročním růstu o 0,1 mld. Kč.

Kapitálové příjmy ve výši **1,4 mld. Kč** s meziročním poklesem o 0,2 mld. Kč byly tvořeny zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši 1,3 mld. Kč. Meziroční pokles ovlivnily zejména příjmy z prodeje emisních povolenek vykázané v kapitole Ministerstvo životního prostředí. Dosáhly 0,7 mld. Kč, což je téměř o 0,5 mld. Kč méně než 1. čtvrtletí roku 2014. Další plnění kapitálových příjmů se týkalo především příjmů z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí, které dosáhly 0,6 mld. Kč, což je meziročně o 0,2 mld. Kč více. Na této částce se podílely především kapitoly Ministerstvo zemědělství (0,3 mld. Kč – souvisí s činností Státního pozemkového úřadu) a Ministerstvo financí (0,2 mld. Kč).

5. Výdaje státního rozpočtu

Zákon č. 345/2014 Sb.² stanoví **výdaje** státního rozpočtu na rok 2015 v celkové výši **1 218,5 mld. Kč**, z toho 86,7 mld. Kč má být kryto prostředky z příjmů z rozpočtu Evropské unie. Proti schválenému rozpočtu roku 2014 jsou tyto výdaje vyšší o 0,7 % (o 8,2 mld. Kč). **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2015 zahrnuty v objemu **1 142,6 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 0,6 % (o 6,5 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu **75,8 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 2,3 % (o 1,7 mld. Kč). Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2014 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2015 vyšší o 0,6 % (o 6,8 mld. Kč); běžné výdaje jsou vyšší o 3,9 % (o 42,5 mld. Kč) a kapitálové výdaje nižší o 32,0 % (o 35,7 mld. Kč).

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, jsou ve schváleném státním rozpočtu na rok 2015 zahrnuty ve výši **712,9 mld. Kč**, tj. 58,5 % z celkových rozpočtovaných výdajů (v porovnání se schváleným rozpočtem roku 2014 dochází ke zvýšení tohoto podílu o 0,4 p.b. a o 2,0 p.b. více než ve skutečných výdajích roku 2014). Meziročně se tyto výdaje mají zvýšit o 1,4 % (o 10,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014, resp. o 4,1 % (o 27,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Z celku **mandatorní sociální výdaje** jsou ve státním rozpočtu plánovány v částce **589,8 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 1,7 % (téměř o 10,0 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2014, resp. o 3,5 % (o 20,1 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Tyto sociální výdaje mají odčerpat 52,7 % celkovým rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2015 se podílet 48,4 %. Z ostatních mandatorních výdajů jsou ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 64,5 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 39,0 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 5,2 mld. Kč, výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 2,2 mld. Kč, atd. Ostatní quasi mandatorní výdaje, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši 215,4 mld. Kč, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné pro zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje, jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 69,1 mld. Kč.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně jsou rozpočtem stanoveny ve výši 117,4 mld. Kč, dotace státním fondům ve výši 64,5 mld. Kč (bez dotací na činnost SZIF), transfery podnikatelským subjektům 53,1 mld. Kč, transfery neziskovým a podobným organizacím 9,9 mld. Kč, transfery příspěvkovým a podobným organizacím 71,2 mld. Kč, atd.

V průběhu 1. čtvrtletí 2015 byl **rozpočet výdajů navýšen o 18,4 mld. Kč na 1 236,8 mil. Kč**. Jednalo se o souvztažné navýšení příjmů a výdajů na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, **beze změny salda hospodaření státního rozpočtu** (výdaje na společné programy ČR a EU jsou kryty příjmy z rozpočtu EU přímo nebo prostřednictvím Národního fondu). Největší objem získalo Ministerstvo životního prostředí 15,2 mld. Kč, dále Ministerstvo vnitra 3,1 mld. Kč a Český úřad zeměměřický a katastrální 45,2 mil. Kč.

---

² Zákon č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015

Tabulka č. 5: Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2015 (v mld. Kč)

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	2014		2015				Index skutečnost 2015/2014 7=5:1	Rozdíl skutečnost 2015-2014 8=5-1
	Skutečnost leden-březen	% plnění	Rozpočet		Skutečnost leden-březen	% plnění		
			schválený	po změnách				
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:1	8=5-1	
VÝDAJE celkem	280,65	23,2	1 218,46	1 236,81	294,55	23,8	105,0	13,89
běžné výdaje	265,72	23,6	1 142,63	1 139,27	274,76	24,1	103,4	9,05
v tom:								
Platy a podobné a související výdaje	14,80	15,6	100,34	100,65	15,80	15,7	106,7	1,00
Neinvestiční nákupy a související výdaje	16,97	13,1	135,93	134,64	17,32	12,9	102,0	0,35
z toho:								
úroky a ost. finanční výdaje kap. Státní dluh	6,71	10,3	64,44	64,44	4,89	7,6	73,0	-1,81
výdaje na realizaci záruk	0,00	0,0	2,21	2,21	0,00	0,0	x	0,00
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	9,38	23,4	44,13	38,80	10,44	26,9	111,4	1,07
Neinvestiční transfery neziskovým a pod. organizacím	4,16	34,2	9,11	9,32	3,23	34,7	77,6	-0,93
Neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění (VPS)	19,22	33,2	62,18	62,18	15,33	24,6	79,7	-3,90
Neinvestiční transfery státním fondům	8,44	17,1	43,78	44,60	12,51	28,1	148,2	4,07
z toho: neinvestiční transfery SZIF	5,48	13,8	34,65	35,48	10,09	28,4	184,1	4,61
Neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	33,71	30,3	103,40	114,25	38,60	33,8	114,5	4,89
Neinv. transfery příspěvkovým a pod. organizacím	22,15	40,5	60,09	54,04	24,95	46,2	112,6	2,80
Sociální dávky*)	115,97	23,1	512,64	509,19	119,01	23,4	102,6	3,04
z toho:								
dávky důchodového pojištění	88,14	22,8	394,43	390,98	90,59	23,2	102,8	2,45
podpory v nezaměstnanosti	2,86	26,8	10,98	10,98	2,56	23,3	89,4	-0,30
dávky nemocenského pojištění	5,47	25,0	24,06	24,06	6,21	25,8	113,6	0,74
dávky státní sociální podpory a péčovské péče	9,37	24,0	39,54	39,54	9,33	23,6	99,6	-0,04
dávky sociální péče**)	8,21	23,7	35,50	35,50	8,44	23,8	102,8	0,23
zvl. soc. dávky příslušníkům ozbrojených sil	1,92	21,2	8,13	8,13	1,88	23,1	97,5	-0,05
Státní příspěvek na důchodové připojištění	1,75	21,8	7,80	7,80	1,71	21,9	97,6	-0,04
Státní příspěvek na podporu stavebního spoření	0,00	0,0	5,20	5,20	0,00	0,0	x	0,00
Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU	15,35	42,2	39,00	39,00	12,34	31,6	80,4	-3,01
Ostatní běžné výdaje***)	3,82	15,0	19,02	19,60	3,53	18,0	92,5	-0,29
kapitálové výdaje	14,93	18,0	75,83	97,54	19,78	20,3	132,5	4,85
v tom:								
Investiční nákupy a související výdaje	0,41	3,7	10,86	12,76	0,93	7,3	229,1	0,52
Investiční transfery podnikatelským subjektům	3,44	26,0	8,97	11,72	5,10	43,5	148,3	1,66
Investiční transfery státním fondům	3,99	16,8	21,98	21,16	3,04	14,4	76,1	-0,95
z toho: investiční transfery SFDI	2,86	12,2	16,38	16,38	2,16	13,2	75,4	-0,70
Investiční transfery veřej. rozpočtům územní úrovně	4,21	26,7	13,95	14,36	5,82	40,5	138,2	1,61
Investiční transfery příspěvkovým a pod. organizacím	1,83	17,3	11,15	11,54	3,86	33,4	210,9	2,03
Ostatní kapitálové výdaje***)	1,06	12,4	8,91	26,00	1,04	4,0	98,0	-0,02

*) pouze položka rozpočtové skladby 5410 „sociální dávky“, bez souvisejících výdajů (např. poštovné)

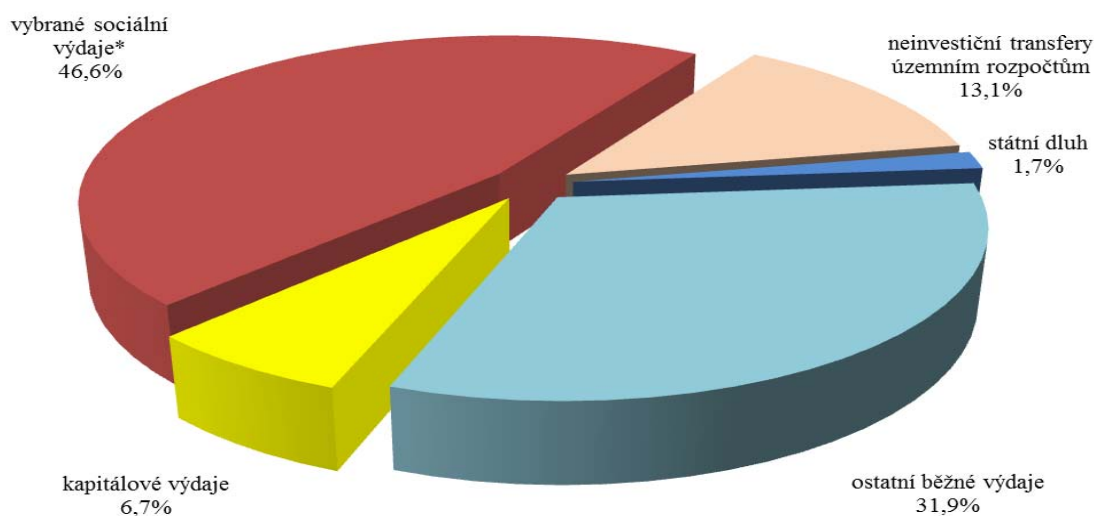
***) dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách

****) dopočet do celku

Pozn.: Data za rok 2014 vycházejí z údajů finančních výkazů FIN 2.04U za 1. čtvrtletí 2014

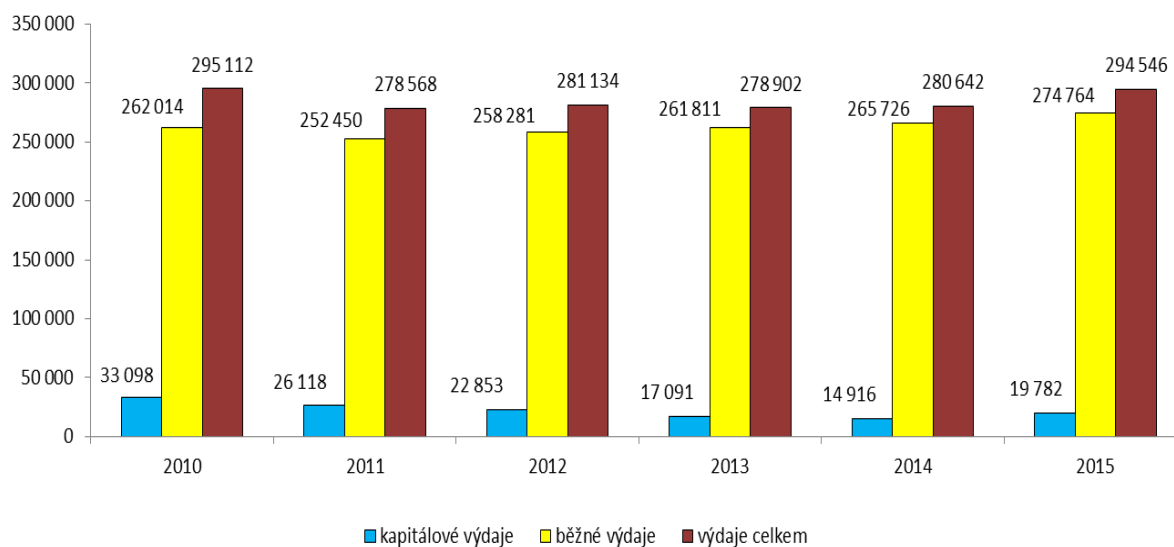
Celkové výdaje za 1. čtvrtletí 2015 **dosáhly 294,6 mld. Kč**, tj. 23,8 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 5,0 % (téměř o 13,9 mld. Kč). U běžných výdajů se jednalo o meziroční navýšení o 3,4 % (o 9,05 mld. Kč). Ke zvýšení výdajů došlo např. u neinvestičních transferů státním fondům (téměř o 4,1 mld. Kč); u neinvestičních transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (o 4,6 mld. Kč), u neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně (o 4,9 mld. Kč), u neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím (o 2,8 mld. Kč), atd., naopak k meziročnímu snížení výdajů došlo např. u platby za státní pojištění do systému veřejného zdravotního pojištění (o 3,9 mld. Kč; tento pokles je dán vysokou loňskou skutečností ovlivněnou předsunutou platbou pojistného ve výši 4,8 mld. Kč, která byla zúčtována v listopadu a prosinci roku 2014), u odvodů vlastních zdrojů do rozpočtu EU (o 3,0 mld. Kč), u výdajů na obsluhu státního dluhu (o 1,8 mld. Kč), atd. Kapitálové výdaje se meziročně zvýšily celkem o 32,5 % (téměř o 4,9 mld. Kč), z toho např. u investičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím o 2,0 mld. Kč, u investičních transferů podnikatelským subjektům o 1,7 mld. Kč, atd. Celkem bylo čerpáno o 14,7 mld. Kč pod čtvrtletní alikvotou rozpočtu po změnách, v 1. čtvrtletí 2014 to bylo o 22,2 mld. Kč méně.

Graf č. 7: Struktura výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2015

*viz pozn. pod čarou č. 3

Graf č. 8: Čerpání výdajů celkem v 1. čtvrtletí let 2010 až 2015 (v mil. Kč)

5.1. Běžné výdaje

Běžné výdaje ve výši **274,8 mld. Kč** byly čerpány na 24,1 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,4 % (o 9,05 mld. Kč); proti alikvotě rozpočtu po změnách byly nižší o 10,05 mld. Kč. Z celku téměř 50,0 %, tj. **137,3 mld. Kč**, směřovalo **do sociální oblasti**³.

³ sociální dávky, příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, výdaje na insolventnost, státní příspěvek na penzijní připojištění, výdaje na sociální důsledky restrukturalizace hnědouhelného průmyslu

Sociální dávky⁴ dosáhly celkem **119,0 mld. Kč**, tj. 23,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,6 % (o 3,0 mld. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2015 jsou zahrnuty ve výši 512,6 mld. Kč, při meziročním navýšení o 1,2 % (o 6,1 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2014 a o 3,4 % (o 16,6 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Stanovení rozpočtu sociálních dávek je ovlivněno jak trvalými systémovými změnami sociální legislativy v minulých letech, tak některými přechodnými úspornými opářeními, která rokem 2014 skončila a dále posunem účinnosti náběhu nové legislativy. Např. se od roku 2015 reviduje úprava valorizačního schématu, která byla pro roky 2013-2015 schválena v zúžené podobě a která při valorizaci důchodů stanovila zohlednění pouze 1/3 růstu spotřebitelských cen a 1/3 růstu mezd. Od 1.1.2015 se při valorizaci důchodů plně zohlední růst spotřebitelských cen a 1/3 růstu mezd. Vyšší valorizací se bude důchodcům částečně kompenzovat redukováná valorizace důchodů v letech 2013 a 2014. Dále dochází ke zvýšení platby státu za státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění a navýšení měsíční platby za jednoho pojištěnce o 58 Kč. K tomuto zvýšení došlo již od 1.7.2014, nicméně plně se tato úprava promítne v roce 2015.

Největší objem z celkových sociálních dávek (76,1 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které činily 90,6 mld. Kč, tj. 23,2 % rozpočtu po změnách, tj. rozpočtu sníženého o 3,5 mld. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 2,8 % (o 2,5 mld. Kč). Z celku představovaly 81,8 %, tj. 74,1 mld. Kč, důchody starobní. Na výši čerpání měla vliv zejména záloha 8,0 mld. Kč poskytnutá České poště v prosinci 2014 na výplatu důchodů počátkem ledna 2015 (v roce 2013 obdobná záloha činila také 8,0 mld. Kč). Schválený rozpočet dávek důchodového pojištění na rok 2015 ve výši 394,8 mld. Kč (pododdíl 411) předpokládá meziroční růst o 0,8 % (o 3,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014, proti skutečnosti roku 2014 předpokládá zvýšení o 2,2 % (o 8,6 mld. Kč). V souvislosti s úsporami ve výdajích státního rozpočtu došlo v roce 2012 k dočasné úpravě pravidel pro valorizaci důchodů zákonem č. 314/2012 Sb., který omezil zvýšení vyplácených důchodů v období od 1.1.2013 do 31.12.2015 tak, že místo 100 % růstu cen se zohlednila pouze 1/3 jejich růstu. Zákon č. 183/2014 Sb. ukončil platnost pravidla snížené valorizace důchodů o rok dříve a důchody se již od ledna 2015 opět zvyšují podle 100 % nárůstu cen a 1/3 nárůstu reálné mzdy. Základní výměra důchodů se i nadále stanoví tak, aby odpovídala 9 % průměrné mzdy. Průměrný starobní důchod se tak zvyšuje cca o 200 Kč (nejméně o 1,8 %), předpokládaný dopad valorizace důchodů v roce 2015 na státní rozpočet se odhaduje na cca 7,0 mld. Kč za všechny dotčené kapitoly. Vyhláška č. 208/2014 Sb. upravuje pro rok 2015 mj. výši základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 2 400 Kč (navýšení o 60 Kč), zvýšení procentní výměry důchodu o 1,6 % procentní výměry (pro důchody přiznané před 1.1.2015 splatné po 31.12.2014). Kromě uvedeného má na výši rozpočtu mj. vliv zpomalení tempa zvyšování průměrného důchodu daného mezigenerační obměnou. Záloha České poště na výplatu důchodů počátkem dubna činila dalších 1,7 mld. Kč, poštovné 69,7 mil. Kč.

Dávky nemocenského pojištění byly vyplaceny ve výši **6,2 mld. Kč**, tj. 25,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 13,6 % (o 744,0 mil. Kč). Z toho více než 4,0 mld. Kč činila dávka „nemocenské“ a 1,8 mld. Kč peněžitá pomoc v mateřství. Schválený rozpočet dávek nemocenského pojištění na rok 2015 je v pododdílu 412 stanoven ve výši 24,1 mld. Kč, tj. o 9,7 % (o 2,1 mld. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2014 a o téměř 8,0 % (o 1,8 mld. Kč) více proti skutečnosti 2014. Navýšení rozpočtu i skutečnosti ovlivňuje

---

⁴ položka rozpočtové skladby 5410 - dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, podpory v nezaměstnanosti, ostatní dávky včetně zvláštních sociálních dávek příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru

zejména to, že od 1.1.2014 se nemocenské vyplácí opětovně od 15. dne nemoci (karantény), nikoliv od 22. dne nemoci (karantény) – týkalo se let 2012 a 2013. Dalším faktorem ovlivňujícím výši těchto dávek je růst mezd, od kterých se jejich výše odvíjí, vývoj nemocnosti, atd.

Dávky státní sociální podpory⁵ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky pěstounské péče⁶** poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly čerpány v celkové výši **9,3 mld. Kč**, tj. 23,6 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 0,4 % (o 38,5 mil. Kč). Z dávek státní sociální podpory největší objem představoval rodičovský příspěvek 5,6 mld. Kč, příspěvek na bydlení 2,3 mld. Kč a přídavek na dítě 795,7 mil. Kč; dávky pěstounské péče dosáhly 519,2 mil. Kč. Ve schváleném rozpočtu jsou v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši téměř 40,3 mld. Kč, tj. o 1,4 % (o 540,0 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet roku 2014. Proti skutečnosti 2014 jsou plánované výdaje vyšší o 5,7 % (o 2,2 mld. Kč). Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum a neprobíhají jejich automatické valorizace. Rodičovský příspěvek představuje 58,5 % schváleného rozpočtu uvedených dávek a nárok na jeho čerpání má rodič při splnění příslušných podmínek do vyčerpání částky 220 tis. Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte. Od 1.1.2015 dochází ke změně nároku na porodné, a to tak, že nárok na porodné má rodina, které se narodilo první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte je to 10 000 Kč. Zůstává zúžen okruh osob, které mají za určených podmínek nárok na pohřebné 5 000 Kč. Vyšší tempo růstu vykazuje příspěvek na bydlení spojený s růstem počtu osob s nízkými příjmy, resp. příjmy domácností rostou pomaleji než náklady na bydlení (výplata příspěvku na bydlení je omezena na 84 měsíců v období posledních 10-ti kalendářních let s výjimkou osob starších 70 let a osob se zdravotním postižením). Závislý na výši životního minima je zejména přídavek na dítě, jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi s příjmem do 2,4násobku životního minima, a to ve třech výších podle věku dítěte. Částka životního a existenčního minima zůstává stejná jako v roce 2014, např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činí 3 410 Kč, u osoby, která je považována jako první v pořadí, 3 140 Kč, atd.; existenční minimum činí 2 200 Kč měsíčně. Vyšší dynamiku růstu vykazují dávky pěstounské péče vzhledem ke zvýšení jejich nominální výše přijaté novelou zákona č. 359/1999 Sb. Související výdaje dosáhly dalších téměř 98,0 mil. Kč, z toho 14,6 mil. Kč poštovné, 61,4 mil. Kč povinné sociální pojištění a 22,1 mil. Kč povinné zdravotní pojištění pěstounů.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce téměř **2,6 mld. Kč**, tj. 23,3 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 10,6 % (o 302,6 mil. Kč). Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti, na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země a s růstem mezd, který je základem pro výpočet podpory. Schválený státní rozpočet stanoví v pododdílu 421 výdaje na tuto dávku pro rok 2015 ve výši 11,0 mld. Kč, tj. o 2,8 % (o 300,0 mil. Kč) více, než stanovil rozpočet roku 2014, resp. o 18,5 % (o 1,7 mld. Kč) více proti skutečným výdajům v roce 2014. Poštovné činilo 4,3 mil. Kč.

---

⁵ přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné

⁶ od 1.1.2013 dávky pěstounské péče přestaly být dávkami státní sociální podpory, jejich právní úpravu obsahuje zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů; o dávkách pěstounské péče rozhodují a vyplácejí je pobočky Úřadu práce ČR

Tabulka č. 6: Vývoj nezaměstnanosti

	březen 2010	březen 2011	březen 2012	březen 2013	březen 2014	prosinec 2014	leden 2015	únor 2015	březen 2015
podíl nezaměstnaných osob v %	7,5	7,2	7,0	8,0	8,3	7,5	7,7	7,5	7,2
nezaměstnanost v tis. osob	572,8	547,8	525,2	587,8	608,3	541,9	556,2	548,1	525,3
volná pracovní místa v tis.	33,1	33,9	39,9	38,9	40,8	58,7	62,3	69,0	76,1

Pramen: MPSV

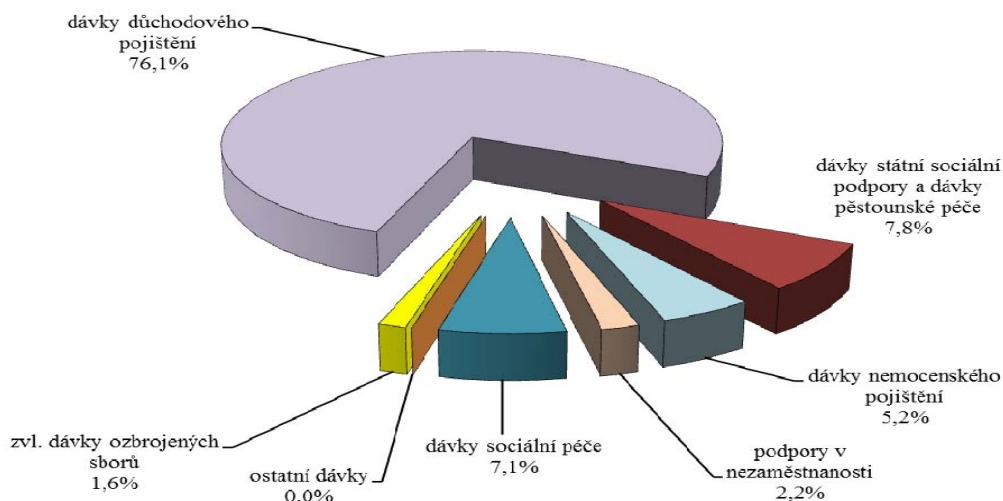
Od roku 2013 se jako ukazatel nezaměstnanosti vykazuje „podíl nezaměstnaných osob“, který porovnává počet uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let ke všem obyvatelům ve stejném věku (do konce roku 2012 publikovaná míra registrované nezaměstnanosti poměřovala počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR k počtu ekonomicky aktivních osob). **Podíl nezaměstnaných osob** k 31.3.2015 činil **7,2 %**, ke stejnému datu evidoval Úřad práce ČR 525,3 tis. uchazečů o zaměstnání, z toho téměř 507,0 tis. dosažitelných uchazečů, a 76,1 tis. volných pracovních míst. Vyšší nebo stejný podíl nezaměstnaných než republikový průměr vykázalo 35 okresů – nejvyšší okres Bruntál 12,9 %, Most 12,7 %, Ústí nad Labem 12,2 %, Karviná 12,0 %, Jeseník 11,2 %, atd. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykázaly okresy Praha-východ 3,2 %, Rychnov nad Kněžnou a Mladá Boleslav (shodně 4,1 %), Benešov a Praha-západ (shodně 4,2 %), Rokycany (4,3 %), atd.

Dávky sociální péče byly vyplaceny v celkové výši **8,4 mld. Kč**, tj. 23,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,8 % (o 229,3 mil. Kč). Z celku představovaly **dávky pomoci v hmotné nouzi 2,7 mld. Kč**, z toho příspěvek na živobytí, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu, 1,9 mld. Kč; doplatek na bydlení, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl 800,5 mil. Kč; mimořádná okamžitá pomoc poskytovaná osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit (např. při živelní pohromě lze poskytnout dávku až do výše 15násobku životního minima jednotlivce, tj. téměř 51,2 tis. Kč), 24,8 mil. Kč, atd. Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2015 v pododdíle 417 zahrnuty v hodnotě 11,9 mld. Kč, tj. o 4,5 % (o 514,9 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet na rok 2014 a o téměř 5,0 % (o 562,9 mil. Kč) více proti skutečnosti roku 2014. **Dávky pro osoby se zdravotním postižením** jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě: příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Oprávněným osobám bylo **vyplaceno celkem 461,6 mil. Kč**, z toho příspěvek na mobilitu dosáhl 283,4 mil. Kč a příspěvek na zvláštní pomůcku 178,1 mil. Kč. Na rok 2015 jsou dávky pro osoby se zdravotním postižením rozpočtovány v pododdíle 418 ve výši 2,7 mld. Kč, tj. o 0,7 % (o 19,2 mil. Kč) více než v roce 2014 a o 40,9 % více než bylo čerpáno v roce 2014. **Příspěvek na péči** podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. V 1. čtvrtletí 2015 bylo **vydáno 5,2 mld. Kč**, ve schváleném rozpočtu na rok 2015 je tento příspěvek stanoven na § 4195 částkou 21,0 mld. Kč, tj. o 1,5 % (o 310,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2014 a o 2,7 % (o 558,4 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2014. Výdaje na služby pošt pro dávky sociální péče dosáhly dalších 28,5 mil. Kč.

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy obrany, vnitra, spravedlnosti, financí a GIBS, činily téměř

1,9 mld. Kč, tj. 23,1 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 2,5 % (o 47,7 mil. Kč). Z celku činil výsluhový příspěvek téměř 1,8 mld. Kč, odchodné 85,8 mil. Kč, odbytné 15,6 mil. Kč, atd. Tyto dávky jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 8,1 mld. Kč při meziročním snížení o 10,5 % (o 950,9 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014 a o 9,3 % (690,2 mil. Kč) méně než činila skutečnost roku 2014.

Graf č. 9: Sociální dávky v 1. čtvrtletí 2015

Na **platbu státu na veřejné zdravotní pojištění** za vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnce), připadá **15,3 mld. Kč**, tj. 24,6 % rozpočtu při meziročním snížení o 20,3 % (o 3,9 mld. Kč). Toto snížení je dáno vysokou loňskou skutečností ovlivněnou předsunutou platbou pojistného ve výši 4,8 mld. Kč, která byla zúčtována v listopadu a prosinci roku 2014. Schválený státní rozpočet téměř 62,2 mld. Kč je proti rozpočtu roku 2014 navýšen o 7,4 % (o 4,3 mld. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu z 5 829 Kč na 6 259 Kč (od 1.7.2014) a z něj odvozené měsíční platby státu ze 787 Kč za osobu na 845 Kč za osobu. Tato změna se plně promítne do roku 2015, proto jsou rozpočtované výdaje na tento účel zohledněny. Proti skutečnosti roku 2014 se tyto výdaje mají zvýšit o 3,9 % (o 2,3 mld. Kč).

Státní příspěvek účastníkům doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění poskytnutý v 1. čtvrtletí roku 2015 dosáhl **1,7 mld. Kč**, tj. 21,9 % rozpočtu, při meziročním snížení o 2,4 % (o 41,3 mil. Kč). Schválený státní rozpočet 7,8 mld. Kč počítá se snížením výdajů o 2,5 % (o 200,0 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2014, proti skutečnosti roku 2014 naopak se zvýšením o 13,2 % (o 911 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, na odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na odvod daně z příjmu za zaměstnance. V 1. čtvrtletí 2015 dosáhly **63,5 mil. Kč**, tj. 15,9 % rozpočtu; meziročně se tyto výdaje snížily o 34,2 % (o více než 33,0 mil. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2015 je schválena částka 400,0 mil. Kč, tj. o 20,0 % (o 100,0 mil. Kč) méně než bylo schváleno v roce 2014 a o 2,1 % (o 8,1 mil. Kč) více než bylo v roce 2014 čerpáno.

Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením je poskytován zaměstnavateli zaměstnávajícím na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně

postižených osob z celkového počtu zaměstnanců, nejvýše však 8 000 Kč, včetně povinných odvodů, za osobu a měsíc. Vyplacena byla více než **1,0 mld. Kč**, tj. 28,2 % schváleného rozpočtu, respektive rozpočtu po změnách, meziročně se tyto výdaje zvýšily o 8,6 % (o 83,2 mil. Kč). Schválený rozpočet 3,7 mld. Kč je o 2,8 % (o 100,0 mil. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2014, proti skutečnému čerpání v roce 2014 je nižší o 7,9 % (o 318,7 mil. Kč).

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁷ činily **1,8 mld. Kč**, tj. 27,2 rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 43,4 % (o 549,2 mil. Kč). Schválený rozpočet 6,7 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá meziroční růst výdajů o 45,0 % (téměř o 2,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014 a navýšení výdajů proti skutečnosti 2014 o 3,6 % (o 229,8 mil. Kč).

Nízké čerpání výdajů na **platy a podobné a související výdaje** ve výši 15,8 mld. Kč, tj. 15,7 % rozpočtu, souvisí s posunem účtování těchto prostředků (lednové výdaje jsou vypláceny v únoru atd.). Schválený rozpočet 100,3 mld. Kč je o 6,2 % (o téměř 5,9 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2014, proti skutečnému čerpání v roce 2014 je vyšší o 3,9 % (téměř o 3,8 mld. Kč).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím dosáhly celkem **3,2 mld. Kč**, tj. 34,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 22,4 % (o 929,9 mil. Kč). Z celku na spolky připadlo 456,0 mil. Kč, církvím a náboženským společnostem téměř 1,9 mld. Kč, 420,4 mil. Kč obecně prospěšným společnostem, atd. Rozpočet na rok 2015 je schválen ve výši 9,1 mld. Kč, tj. o 3,5 % více (o 309,2 mil. Kč) než v roce 2014, proti skutečnosti roku 2014 je nižší o 31,6 % (o 4,2 mld. Kč).

Státním fondům bylo převedeno celkem **12,5 mld. Kč neinvestičních prostředků**, tj. 28,1 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 48,2 % (téměř o 4,1 mil. Kč). Z celku Státní zemědělský intervenční fond (dále jen SZIF) obdržel téměř 10,1 mld. Kč a Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen SFDI) 2,3 mld. Kč. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2015 jsou neinvestiční transfery státním fondům zahrnuty v celkové částce 43,8 mld. Kč, z toho 79,1 % (34,6 mld. Kč) připadá SZIF (o téměř 5,4 mld. Kč méně než stanovil schválený rozpočet roku 2014 pro tento fond a o více než 4,0 mld. Kč více než činily skutečné výdaje SZIF v roce 2014). Mimo SZIF jsou do rozpočtu roku 2015 zahrnuty neinvestiční výdaje pro SFDI ve výši 8,6 mld. Kč a pro Státní fond kinematografie ve výši 502,0 mil. Kč.

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu bylo **veřejným rozpočtům územní úrovně** převedeno **38,6 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 33,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 14,5 % (o 4,9 mld. Kč). Z toho převedlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dvě zálohy na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi na první čtyři měsíce roku 2015 v celkové výši 28,7 mld. Kč a čtvrtletní zálohu soukromým školám v částce 1,1 mld. Kč. Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 103,4 mld. Kč předpokládá snížení výdajů o 4,3 % (o 4,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014 a o 7,8 % (o 8,7 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích, k rozpočtu hl.m. Prahy a rozpočtům krajů pro rok 2015 činí 9,3 mld. Kč. Z toho příspěvek na výkon státní správy k rozpočtům obcí 7,4 mld. Kč, k rozpočtu hl.m. Prahy 814,3 mil. Kč a k rozpočtům krajů více než 1,0 mld. Kč. Dotace na vybraná zdravotnická zařízení obcím je stanovena na 23,4 mil. Kč. Pro rok 2015 nejsou, stejně jako v roce 2014, dotace ani příspěvky

---

⁷ výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

valorizovány, do rozpočtu jsou promítnuty meziroční změny počtu obyvatel a změny kapacit ve vybraných zdravotnických zařízeních (dětské domovy do tří let věku). Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (93,6 mld. Kč) je ve schváleném rozpočtu 84,1 % (78,8 mld. Kč) určeno pro obce a kraje z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na dotace krajům zejména na tzv. přímé náklady pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí a soukromými zřizovateli (osobní výdaje: platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, pojistné a další související platby; ostatní přímé neinvestiční výdaje: učebnice, učební pomůcky, apod.).

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly téměř **25,0 mld. Kč**, tj. 46,2 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 12,6 % (o 2,8 mld. Kč). Z celku vysoké školy obdržely 16,1 mld. Kč, veřejné výzkumné instituce 4,1 mld. Kč, příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím činily téměř 4,3 mld. Kč, atd. Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím celkem 60,1 mld. Kč počítá s meziročním poklesem výdajů o 0,6 % (o 339,3 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014, proti skutečnosti roku 2014 je vyšší o 2,0 % (o 1,2 mld. Kč).

Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie dosáhly ke konci března 2015 celkem **12,3 mld. Kč**, tj. 31,6 % rozpočtu a o 19,6 % (o 3,0 mld. Kč) méně než v 1. čtvrtletí 2014. Z toho 1,7 mld. Kč představovaly odvody podle daně z přidané hodnoty a více než 10,6 mld. Kč odvody podle hrubého národního důchodu. Tyto výdaje jsou ve státním rozpočtu na rok 2015 schváleny v celkové výši 39,0 mld. Kč, tj. o 7,1 % (o 2,6 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2014, a o 0,1 % (o 27,8 mil. Kč) méně než byla skutečnost roku 2014. Odvody podle daně z přidané hodnoty jsou rozpočtovány ve výši 5,1 mld. Kč a odvody podle hrubého národního důchodu, vč. příslušných korekcí, ve výši 33,9 mld. Kč. Rozpočet bude v průběhu roku upravován zejména v návaznosti na aktualizace vyměřovacích základů pro odvody a podle aktualizovaného devizového kurzu.

5.2. Kapitálové výdaje

Státní rozpočet na rok 2015 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **75,8 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2014 o 1,5 mld. Kč, tj. o 2,1 % více, proti skutečnosti dosažené v roce 2014 pak o 35,7 mld. Kč, tj. o 32,0 % méně. Největší pokles rozpočtovaných výdajů se týká Ministerstva dopravy a je způsoben poklesem investičních transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury, protože tento fond má pro rok 2015 k dispozici vyšší disponibilní prostředky, které jsou akumulovány z minulých let. V roce 2014 bylo z minulých let převedeno cca 8,2 mld. Kč, zejména z důvodu nepřipravenosti projektů. Objem finančních prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury je pro rok 2015 dostačující. Výrazný nárůst v oblasti kapitálových výdajů u Ministerstva průmyslu a obchodu v roce 2015 souvisí s promítnutím metodické změny. Jedná se o Operační program Podnikání a inovace, kdy Ministerstvo průmyslu a obchodu prostředky na tento program v roce 2014 rozpočtovalo v rámci běžných výdajů a podle vývoje čerpání převádí příslušné prostředky rozpočtovým opatřením do kapitálových výdajů. Prostředky jsou určeny zejména malým a středním podnikatelům a dotace jsou vypláceny ex-post, tj. po skončení realizace.

Z celkových rozpočtovaných kapitálových výdajů ve výši 75,8 mld. Kč tvoří 34,9 mld. Kč kapitálové výdaje kryté příjmy z Evropské unie a Národního fondu a 40,9 mld. Kč výdaje státního rozpočtu ČR (bez EU a FM). Při stanovení výše výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a FM na rok 2015 se vycházelo z rozpočtové analýzy programů (projektů) spolufinancovaných z rozpočtu EU a FM provedené na základě těchto hledisek:

- vývoj čerpání k 31.7.2014 a za předchozí léta,

- předpokládaná výše čerpání k 31.12.2014,
- stavy nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů k 31.7.2014,
- předpokládané stavy nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů k 1.1.2015,
- přezávazkování celkových alokací operačních programů,
- porovnání předpokladů čerpání se skutečným plněním v předchozích letech,
- riziko přezávazkování a případného decommitmentu.

Ve skutečném čerpání kapitálových výdajů v jednotlivých letech je obsaženo i zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů z minulých let (v roce 2014 to bylo 47,1 mld. Kč). Lze předpokládat, že i v roce 2015 budou v průběhu roku zapojovány nároky z nespotřebovaných výdajů. S ohledem na výše uvedené a na skutečnost, že rok 2015 je posledním rokem pro dočerpání prostředků v rámci programového období 2007-2013, lze očekávat, že skutečné čerpání kapitálových výdajů v roce 2015 bude nakonec výrazně vyšší než schválený rozpočet na rok 2015.

Výdaje státního rozpočtu **na financování programů** reprodukce majetku jsou pro rok 2015 rozpočtovány v celkové výši **31,3 mld. Kč** (včetně 4,5 mld. Kč souvisejících neinvestičních výdajů), tj. proti schválenému rozpočtu na rok 2014 o 2,7 mld. Kč, resp. o 8,7 % nižší. Došlo ke snížení jak investičních výdajů, tak i neinvestičních výdajů vedených v informačním systému programového financování. Do rozpočtu výdajů na rok 2015 je zahrnuta i část dotací poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 6,2 mld. Kč, proti roku 2014 o 5,7 mld. Kč, resp. o 47,9 % nižší, a dotace poskytované z finančních mechanismů v celkové výši 598 mil. Kč.

Objem prostředků vychází z výdajů na programy vedené v informačním systému programového financování ISPROFIN EDS/SMVS tak, jak byly jednotlivými resorty zpracovány ve vazbě na oznámená „směrná čísla“ kapitol podle usnesení vlády č. 437/2014 a následná jednání se správci kapitol. V rozpočtu jsou jednotlivé programy rozlišeny počátečním číslem podle data jejich zařazení do programového financování, a to tak, že programy začínající číslem 3 byly zahájeny do konce roku 2000, programy začínající číslem 2 byly zahájeny v rozmezí let 2001–2007 a programy začínající číslem 1 byly zahajované od roku 2007 s tím, že dochází k částečnému překrývání s programy začínajícími číslem 2. Vzhledem k ukončovaným programům začínajícím číslem 2 a naplněním řady čísla 1, bylo zařazeno do číselné řady i číslo 0. Věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle programů včetně projektů spolufinancovaných prostředky EU jsou Ministerstvem financí sledovány v informačním systému programového financování EDS/SMVS. V rozpočtu téměř nejsou obsaženy programy s nulovým objemem. I v roce 2015 je programové financování reprezentováno jedním průřezovým závazným ukazatelem „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ (příloha č. 4 zákona o státním rozpočtu). V souvislosti s transformací programového financování byla změněna struktura dokumentace k návrhu zákona o státním rozpočtu týkající se programového financování s tím, že akce v jednotlivých programech jsou rozděleny podle typu výdaje na EDS (evidenční dotační systém) a SMVS (správa majetku ve vlastnictví státu) a zároveň jsou jednotlivé programy uváděny ve struktuře členění na krátkodobé, střednědobé a střednědobé dokončované akce a dlouhodobé a dlouhodobé dokončované akce. Jmenovitý seznam akcí je uváděn s finančními objemy ve všech letech jejich realizace, resp. jednotlivě v letech do roku 2013, pak rok 2014, 2015, 2016, 2017 a od 1.1.2018 dle údajů uvedených v informačním systému programového financování EDS/SMVS. Tyto údaje slouží ke sledování rozestavenosti a možnosti státního rozpočtu financovat investiční výstavbu a sledovat výdaje na reprodukci majetku. Z celkových výdajů na programové financování ve výši 31,3 mld. Kč připadá na EDS, tedy na dotace poskytované ze státního rozpočtu 12,4 mld. Kč a na SMVS, tedy na obnovu a pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného

majetku včetně souvisejících výdajů 18,9 mld. Kč. Problémem i nadále zůstává zadávání zakázek, a to jak u dotací, tak i v oblasti správy majetku státu, z důvodu složitosti zákona o veřejných zakázkách a přílišného omezování možností zadavatele při zadávání zakázek. Nepostihuje ani problematické chování uchazečů o zakázky, kteří maří výběr zadavatele odvoláními k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, i když jsou neoprávněné. To je pak u dotací hlavním důvodem, proč se velmi zpožďuje realizace projektů spolufinancovaných peněžními prostředky EU a tím i čerpání prostředků z fondů EU.

Z uvedené celkové rozpočtované částky 31,3 mld. Kč určené na financování programů připadá největší část na státní rozpočet, resp. rozpočet kapitol správců programů (24,5 mld. Kč, tj. 78,3 %), část na zdroje z Fondu soudržnosti EU (4,7 mld. Kč), ze strukturálních fondů EU (1,5 mld. Kč), resp. na zdroje z Finančních mechanismů (598 mil. Kč).

Z druhového hlediska jsou kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (22,1 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (14,0 mld. Kč), transfery příspěvkovým a podobným organizacím (11,2 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (9,0 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (8,6 mld. Kč) apod.

Z celkové částky 75,8 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy** (16,4 mld. Kč, tj. 22 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), Ministerstvo pro místní rozvoj (11,5 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (8,9 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (8,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (6,3 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (5,7 mld. Kč), Ministerstvo obrany (3,9 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (3,8 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,7 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,4 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,4 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,2 mld. Kč), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (1,2 mld. Kč), Ministerstvo financí (1,1 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,0 mld. Kč) apod.

K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství, Ministerstva vnitra, Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva obrany a u kapitoly Operace státních finančních aktiv, **pokles** byl vykázán zejména u Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí a u kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech měsících roku 2015 ve výši **19,8 mld. Kč** představovalo 20,3 % rozpočtu po změnách (97,5 mld. Kč) a bylo tak o 4,9 mld. Kč, tj. o 32,5 % nad úroveň loňské čtvrtletní skutečnosti. Meziroční růst ovlivnily zejména výdaje na spolufinancování společných programů EU a ČR, které dosáhly 16,5 mld. Kč, což bylo o 4,5 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku. Výdaje na spolufinancování programů EU a ČR byly čerpány zejména v rámci OP Podnikání a inovace (4,5 mld. Kč), Regionálních operačních programů (4,4 mld. Kč), OP Výzkum a vývoj pro inovace (2,8 mld. Kč), OP Doprava (2,0 mld. Kč), OP Životní prostředí (0,9 mld. Kč) a Programu rozvoje venkova (0,8 mld. Kč). Nejvíce investičních prostředků bylo vynaloženo na transfery rozpočtům územní úrovně (5,8 mld. Kč), podnikatelským subjektům (5,1 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (3,9 mld. Kč), Státnímu fondu dopravní infrastruktury (2,2 mld. Kč), Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (881 mil. Kč) a na investiční nákupy a související výdaje (931 mil. Kč). Z kapitol státního rozpočtu nejvíce investičních prostředků vynaložilo Ministerstvo pro místní rozvoj (5,3 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (4,5 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

(3,6 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (2,3 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (1,0 mld. Kč) atd.